

Semesterbok

4. semester

Våren 2010

Kull H08

Det medisinske fakultet
Det odontologiske fakultet
Universitetet i Oslo

Forord

Velkommen til 4. semester!

4. semester består av to separate deler. I de første 8 ukene (4A) undervises det i temaet “fordøyelse og ernæring”. Oppbygningen er som i 3. semester, med hovedvekten lagt på basale og parakliniske fag, men integrert med klinisk undervisning i undersøkelsesmetodikk for legestudentene (propedeutikk). Denne perioden avsluttes med en skriftlig eksamen for alle studenter. 8 uker er en kort modningsperiode før en eksamen. Det er derfor viktig at tiden utnyttes effektivt.

I de siste 12 ukene undervises det i temaet “bevegelsesapparatet”. Her er innslaget av klinisk undervisning sterkere, og i løpet av perioden skal studentene tilegne seg kunnskap *både* om bevegelsesapparatets normale struktur og funksjon, *og* om klinisk undersøkelse, de viktigste sykdommer og prinsipper for behandling.

PBL-undervisningen og den kliniske smågruppeundervisningen er *obligatorisk* både i “fordøyelse og ernæring” og “bevegelsesapparatet”. Kommunikasjonskurset og undervisning i normalanatomisk funksjonsundersøkelse (i “bevegelsesapparatet”) er også obligatorisk.

Ernæringsstudentene følger undervisningen i 4A. Tannlegestudentene følger dessuten noen forelesninger den første uken av “bevegelsesapparatet”. Deretter deles kullet, og ernærings-, tannlege- og legestudentene har separat undervisning resten av sin studietid.

Legestudentene trekkes ut til en praktisk eksamen som avvikles de to siste dagene i semesteret. Halvparten av studentene eksamineres i normalanatomisk funksjonsundersøkelse, den andre halvpart gjennomfører en klinisk eksamen med pasient. For å få delta i denne trekningen må studenten ha fått godkjent sin kliniske uketjeneste (inkl. godkjent ferdighetsliste) *og* bestått en stasjonstest i anatomi som avvikles i semesterets nest siste uke.

Fordi semesteret består av to separate deler, er semesterutvalget delt i to: et styre for “fordøyelse/ernæring”, og et for “bevegelsesapparatet”. Denne semesterboken gjelder for hele semesteret. I andre del av semesteret finner odontologistudentene informasjon på nettsidene til odontologi; se <http://www.uio.no/studier/emner/odont>. Ernæringsstudentene benytter semesterboken for medisinstudentene i delen fordøyelse/ernæring, og får deretter en egen emnebok, se: <http://www.uio.no/studier/emner/medisin/nutri/ERN2110/>

Lykke til med semesteret!

Med vennlig hilsen

Rune Blomhoff
Semesterleder 4A

Tore K. Kvien
Semesterleder 4B

Kjersti Meyer Petersen
Semesterkoordinator

Innhold

1 Innledning	s. 5
2 Semesterledelse og praktiske opplysninger	s. 6
Del 1 – Fordøyelse og ernæring	
3 Faglig innhold	s. 12
4 Læringsmål	s. 13
5 Undervisnings- og læringsformer	s. 16
6 Læremidler/anbefalt litteratur	s. 21
7 Evaluering/eksamen	s. 21
8 Fra forskerlinjen	s. 23
9 Timeplan	s. 23
10 Liste over undervisere/faglige kontaktpersoner	s. 38
Del 2 – Bevegelsesapparatet	
11 Læringsmål	s. 41
12 Undervisnings- og arbeidsformer	s. 43
13 Læremidler/anbefalt litteratur	s. 45
14 Evaluering/eksamen	s. 46
15 Timeplan	s. 49
16 Liste over undervisere/faglige kontaktpersoner	s. 67
Generelle opplysninger	
17 Lover og regler i utvalg	s. 69
18 Informasjon om sykehusene	s. 71

Medisinstudiet i fugleperspektiv - fagenes vektning og plassering (mai 2000)

Sem	Tema	U	Basalfag	Uk	Parakliniske fag	Uker	Samfunnsmed.fag	Uker	Klinisk fag	Uker
1	Introduksjon	1								
	Human biologi	8	Anatomi og fysiologi Medisinsk nomenk	6,4 0,2			Allmennmedisin	0,5	Akuttmedisin	0,4
	Vitenskapsteori/ Medisin og samfunn	11	Statistikk Ex.phil (vit.teori)	2 2			Allmennmedisin Samfunnsmedisin Atferdsfag Medisinsk etikk	0,5 2 3 1		
	Evaluerings	1								
2	Cellebiologi	19	Anatomi og fysiologi Medisinsk biokjem	15 3	Patologi	0,5	Allmennmedisin	0,5		
	Evaluerings	1								
3	Signalveier	19	Anatomi og fysiologi	11	Patologi	2	Allmennmedisin	0,5	Undersøk.tekn. (Indremed/) kirurgi	1,5
	Sirkulasjon/respirasjon				Farmakologi	1				
	Blod/immunologi/mikrobiologi				KBF	0,5				
	Nyre				Immunologi	1				
	Evaluerings	1			Mikrobiologi(gen)	1,5				
4	Fordøyelse/ernæring	8	Anatomi og fysiologi	5	Farmakologi	0,5			Undersøk.tekn. (Indremed/) kirurgi	
					Patologi	0,5				
					KBF	0,5				1
	Bevegelsesapparat	12	Anatomi og fysiologi	5	Patologi	0,5	Allmennmedisin Samfunnsmedisin Atferdsfag	0,5 0,5 1	Fysikalsk medisin Kirurgi Radiologi Indremedisin	2 1 0,5 0,5
	Evaluerings	1								
5	Hjerte/kar	19	Anatomi og fysiologi	3	Farmakologi	1	Allmennmedisin	0,5	Indremedisin	3,5
	Lunge				Patologi	1,5	Samfunnsmedisin	0,5	Kirurgi	2
	Nyre				KBF	2	Medisinsk etikk	0,5	Radiologi	1
					Mikrobiologi	0,5	Atferdsfag	1	Anestesiologi	1
									Psykatri	1
	Evaluerings	1								
6	Fordøyelse	19	Anatomi og fysiologi	3	Farmakologi	0,5	Allmennmedisin	0,5	Indremedisin	2
	Blod				Patologi	1	Samfunnsmedisin	0,5	Kirurgi	1,5
	Infeksjon				KBF	1	Atferdsfag	1	Radiologi	0,5
	Hud				Ernæring	0,5			Infeksjonsmedisin	1
					Mikrobiologi	1			Hud	4
	Evaluerings	1			Immunologi	1				
7	Nevrologi	19	Anatomi og fysiologi	5	Farmakologi	0,5	Allmennmedisin	1	Nevrologi	4
	Øye				Patologi	1			Øye	3,5
	Øre-nese-hals				Med.genetikk	0,5			Øre-nese-hals	3,5
	Evaluerings	1								
8	Nervesystemet og mentale funksjoner	13	Anatomi og fysiologi	2	Farmakologi	1	Allmennmedisin Atferdsfag	1 1	Nevrologi Psykatri	2 6
	Evaluerings	1								
	Selvstendig oppgaver	6								
9	Reproduksjon/ Kvinne-barn	19	Anatomi og fysiologi	3	Patologi	1,5	Allmennmedisin	0,5	Gynekologi/ Obstetikk Pediatri Psykatri (barn)	5,5 6 1
					Farmakologi	0,5				
					KBF	0,5				
					Med.genetikk	0,5				
	Evaluerings	1								
10	Utplassering	12					Allmennmedisin	6	Klinisk medisin	6
	Pasient og samfunn	7					Allmennmedisin Samfunnsmedisin Rettsmedisin	1 3,5 1	Psykatri	1,5
	Evaluerings	1								
	Selvstendig oppgaver	6								
11	Kirurgi/indremedisin	14	Anatomi og fysiologi	0,5	Patologi	1			Indremedisin	4,5
					Farmakologi	1			Kirurgi	4,5
					KBF	0,5			Radiologi	1
									Anestesi	1
12	Kirurgi/indremedisin/ samfunn	17			Patologi	1	Allmennmedisin Samfunnsmedisin Atferdsfag	1 1 1	Akuttmedisin Indremedisin Kirurgi Psykatri	4 4 4 1
		Evaluerings	1							

STUDIEPROGRAMMET MASTERGRAD I ODONTOLOGI

Utdanningsplan for mastergrad i odontologi ved Det odontologiske fakultet,
Universitetet i Oslo av 300 studiepoeng (jfr. forskrift om krav til mastergrad av 2.
juli 2002 § 4)

År	Sp	Semester	Tema	Undervisningsformer	Vurderingsformer
1	30	1. semester - "Introduksjon"	Human biologi, Samf. & metode, Ind. & komm., ex.phil	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer, praksis	Integr. skr. eksamen
	30	2. semester - "Livsprosessen"	Cellebiologi	Forelesninger, PBL, kurs, praksis	Integr. skr. eksamen
2	30	3. semester - "Organsystemene"	Signalveier, sirkulasjon/ respirasjon, blod/immuol/mikrobiol, nyre/syrebase	Forelesninger, PBL, kurs, klin. smågruppeunderv. (prop. ferdighetstrening)	Integr. skr. eksamen Stasjonseksamen
	15	4. semester, del I - "Ernæring"	Fordøyelsessystemet	Forelesninger, PBL, kurs	Integr. skr. eksamen
	15	4. semester, del II - "Hode/munn"	Nervesystemet og sansene, hodet/ tyggeorganet/munnhulen, tenner og periodontium; utvikling, struktur og intro. til beh.	Forelesninger, PBL, kurs	Stasjonseksamen Integr. skr. eksamen
3	30	5. semester - "Forb. til klinikk/ normalfunksjon"	Det orale økosystem, ferdighetstrening og biomaterialer, pasientkontakt	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer, Demonstrasjoner, simulator/ propedevtikk, gruppeoppgave, klinisk tjeneste	Praktisk-klinisk prøve Integr. skr. eksamen
	30	6. semester - "Allm.odont./ oral sykdom"	Innl. klinikk; sykdomsutv. i mucosa, spyttkjertler, harde tannvev, tennenes festeapparat og malokklusjonenes morfologi, kariesprofylakse, diagnostikk og journalopptak	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer demonstrasjoner, simulator, pas.beh.	Integr. muntlig gruppeeksamen
4	30	7. semester - "Allm.odont./ bivirkninger"	Inflamasjon, skader, bivirkn. av biomat., vevsreaksjoner/ kjeveortopedi, bittfunksjonslære - dysfunksjon, rtg.undersøkelser med OPG, patologi og autoimmune sykdommer, ØNH/oral kirurgi, farmakologi	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer demonstrasjoner, pas.beh. voksne, sykehustj.	Praktisk-klinisk eksamen
	30	8. semester - "Oral rehabilitering/voksne"	Periodonti, avtagbar protetik, implantatbasert protetik, kariologi, biomaterialer, orale svulster, oral kirurgi/oral medisin, oral radiologi, gerodontologi, kjeveortopedi, farmakologi, lystgassanalgesi,	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer demonstrasjoner, pas.beh. voksne, prosjektarbeid	Integr. skr. eksamen
5	30	9. semester - "Oral rehabilitering/barn"	Barn og unge i allm.praksis, diagn./ beh.planl./ ind.rettet vurdering/oral rehab., samarbeid, odont. & samf.	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer demonstrasjoner, pas.beh. voksne/barn, prosjektarbeid	Skr. eksamen (kortsvar) Klinisk eksamen m. kjent pas
	30	10. semester - "Ind.rettet behandling"	Diag./ beh.planl./ ind.rettet vurdering/oral rehab., barn og unge i allm.praksis, interdisipl. beh. og beh. som krever særskilt ekspertise, samarbeid, odont. & samf.	Forelesninger, PBL, kurs, seminarer demonstrasjoner, pas.beh. voksne/barn, praksis, prosjektarbeid	Godkj. prosjekt Skr. eksamen (intgr.oppg og kortsvar) Klinisk eksamen m. ukjent pas.

1. Innledning

Oversikt over undervisningen i 4. semester

4A   **Medisin, odontologi og ernæring(vår)**

- Uke 1 – 8   Fordøyelse og ernæring:
- 37 timer forelesning
  - Kurs (disseksjon, histologi, biokjemi, kosthold)
  - 5 PBL-oppgaver
  - 16 timer klinisk undervisning (propedeutikk) for legestudentene
  - 2 dager intro til gastro og eldreernæring for ernæringsstudentene

Slutten av   Skriftlig eksamen (5 timer)
uke 8

4B   **Medisin**

Odontologi og ernæring

- Uke 9 – 20   Bevegelsesapparatet: Følger egen timeplan
- 37 timer forelesning
  - Kurs (disseksjon, histologi, funksjonsundersøk., kommunikasjon)
  - 8 PBL-oppgaver
  - Klinisk smågruppeundervisning/
Ferdighetstrening
    - klinisk uketjeneste, 14 timer
    - kurs i chirurgia minor, Akuttetaten
    - avdelingstjeneste (én dag pr. stud.)

Uke 19   Stasjonstest i anatomi

Slutten av   Muntlig eksamen
uke 20

---

2. Semesterledelse og praktiske opplysninger

2.1. Sammensetning av 4. semesterutvalget

4A - Fordøyelse og ernæring

Leder

Professor Rune Blomhoff
Avdeling for ernæringsvitenskap
Pb. 1046 - Blindern
0316 OSLO
Tlf.: 22 85 13 95
E-post: rune.blomhoff@medisin.uio.no

1. amanuensis Hilde Kanli Galtung
Institutt for oral biologi
Boks 1052 Blindern
Tlf.: 22 84 03 38
Fax: 22 84 03 02
E-post: kanli@odont.uio.no

Professor Anne Spurkland
Anatomisk institutt
Boks 1105 Blindern
Tlf.: 22 85 11 25
Fax: 22 85 12 78
E-post: anne.spurkland@medisin.uio.no

Observatør:

Professor Arild Njå
Avdeling for fysiologi
Pb. 1103 - Blindern
0317 OSLO
Tlf: 22851253
E-post: arild.nja@medisin.uio.no

Observatør, Propedeutikk:

Professor Knut Gjesdal
Medisinsk klinikk, UUS
Ullevål universitetssykehus
0407 OSLO
Tlf: 22119185
E-post: knut.gjesdal@medisin.uio.no

4B - bevegelsesapparatet

Leder

Professor Tore K. Kvien
Revmatologisk avd.,
Diakonhjemmet Sykehus
Boks 23 Vinderen
0319 Oslo
Tlf.: 22 45 17 50/22 45 15 00
Fax: 22 45 17 78
E-post: t.k.kvien@medisin.uio.no

Professor Jan Erik Madsen
Kirurgisk klinikk
Ullevål universitetssykehus
Tlf.: 22 11 95 58
E-post: j.e.madsen@medisin.uio.no

Professor Johan Stanghelle
Sunnaas Sykehus
Bjørnemyrveien
1450 Nesoddtangen
Tlf.: 66 96 90 00
E-post: j.k.stanghelle@medisin.uio.no

Professor Per Holck
Anatomisk institutt
Boks 1105 Blindern
Tlf.: 22 85 14 00
Fax: 22 85 12 78
E-post: per.holck@medisin.uio.no

Studentrepresentanter i 4B

Medisin:

Kulltillitsvalgte velges inn for *ett semester av gangen*, dette SKAL gjøres i løpet av første semesteruke, se: <http://www.med.uio.no/studier/studentv/kulltillitsvalgte.xml>

Studentrepresentanter i 4A

Medisin:

Kulltillitsvalgte velges inn for *ett semester av gangen*, dette SKAL gjøres i løpet av første semesteruke, se:

<http://www.med.uio.no/studier/studentv/kulltillitsvalgte.xml>

Odontologi:

<http://www.odont.uio.no/osu/Verv%20ved%20DOF/Verv%20ved%20DOF.htm>

Ernæring:

<http://www.med.uio.no/imb/nutri/stud/Studentsider/Fagutvalget.html>

Koordinator for begge semesterutvalgene:

Førstekonsulent Kjersti Meyer Petersen
Studieseksjonen, Det medisinske fakultet
Boks 1018 Blindern
Tlf.: 22 85 11 04
Fax: 22 85 11 06
E-post: k.m.petersen@medisin.uio.no

Viktige adresser og telefonnumre

Studentinfosenteret:

<http://www.med.uio.no/studier/infosenter/>

Det medisinske fakultet
Studieseksjonen
Boks 1018 Blindern

Tlf.: 22 85 11 36

Fax: 22 85 11 06

med-studieinfo@medisin.uio.no

Studentveiledningen for medisin

(Studenter som veileder studenter)

<http://www.med.uio.no/studentv/>

Tlf.: 22 85 11 85

Fax: 22 85 11 06

student.veiledning@basalmed.uio.no

Studentveiledningen for ernæring

Rom 1189 Domus Medica

http://www.nutrition.uio.no/stud/kontakt_oss.html

Tlf: 22 85 13 22

studieve@basalmed.uio.no

Det medisinske fakultet - studieseksjonen

<http://www.med.uio.no/studier/medarb.html>

Domus Medica
Boks 1018 Blindern
0315 Oslo

Direkte innvalg

Fax 22 85 14 61

Eksamen:

Førstekonsulent Rita Iren Olsen

r.i.olsen@medisin.uio.no

Tlf 22 85 14 19

Det odontologiske fakultet - fakultetsadministrasjonen

<http://www.odont.uio.no/>

Førstekonsulent Mai-Britt E. Rasmussen

Geitmyrsveien 69, 3. et.

Boks 1142, Blindern

m.b.e.rasmussen@odont.uio.no

Tlf. 22 85 22 41

Fax 22 85 23 32

Avdeling for ernæringsvitenskap

<http://www.nutrition.uio.no/>

Domus Medica,

Boks 1046, Blindern

Førstkonsulent Alieu Cham

a.s.cham@medisin.uio.no

Tlf.: 22 85 13 40

Fax: 22 85 13 41

Tlf.: 22 85 13 56

Fagutvalget ved ernæringsvitenskap

E-post: nutri-fagutvalg@basalmed.uio.no

Nettide: <http://www.nutrition.uio.no/stud/Studentsider/Fagutvalget.html>

Medisinsk studentutvalg (MSU)

Boks 1170, Blindern

RH, B1, Rom 1024 (Vis á vis Bibl. Rikshospitalet)

Tlf. 23 07 43 74

E-post: msutvalg@ulrik.uio.no

Medisinsk fagutvalg (MFU)

Odontologisk studentutvalg (OSU)

Postboks 1109 Blindern

De Odontologiske Klinikker

Geitmyrsveien 71/69

Tlf: 22 85 23 66

E-post: osu@odont.uio.no

2.2 Studieinformasjon

Hovedkanal for studieinformasjon ved Det medisinske fakultet er Studieportalen Mine Studier, <http://minestudier>. Fakultetet krever at du som student sjekker Mine studier minst to ganger i uken slik at du får med deg endringer i timeplanen og viktige meldinger fra studieadministrasjonen. Disse meldingene får du ikke andre steder. Har du problemer med innlogging, kontakt student-IT.

NB! Kun studieadministrative beskjeder gis i portalen. Beskjeder angående sosiale aktiviteter o.l. sendes til studentenes e-postadresse ved UiO.

Alle studenter har tilgang til webmail, se: <http://webmail.uio.no>.

2.3 Student-IT

Informasjon om student-it ved fakultetet, se: <http://www.med.uio.no/it/student/>
På denne siden finner du bl.a. en oversikt over fakultetets PC-stuer med kontaktpersoner for brukerstøtte. Kontaktpersonene for PC-stuene gir brukerstøtte og har ansvar for maskinene. Gi beskjed til dem hvis noe ikke fungerer som det skal! Kontakt brukerstøtte på PC-stuen der du normalt har undervisning.

IT-hjelp utenom fakultetets åpningstider og hjelp med hjemme-PC: Fakultetet har ikke støtte for studenters hjemmemaskiner. UiO har imidlertid en del sentrale it-tjenester som er tilrettelagt for studenters hjemmebruk: <http://www.usit.uio.no/it/hjemmekontor/>

Informasjonsteknologi - brukerstøtte: Spørsmål kan rettes til Houston (USITs veiledningstjeneste): houston@usit.uio.no Se: <http://www.usit.uio.no/it/houston/>

2.4 Bekrefte utdanningsplan

Se <http://www.med.uio.no/studier/semesterbok/semreg.html>

2.5 Retningslinjer for studenters oppførsel og fremtreden ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo

- Studenten skal først og fremst ta hensyn til pasientens beste.
- Studenten skal møte alle pasienter med respekt for pasientens kulturelle og religiøse bakgrunn.
- Studenten skal ikke forskjellsbehandle pasienter på grunn av alder, kjønn, etnisitet, nasjonalitet, hudfarge, religiøs tilhørighet, moralsk og politisk oppfatning eller seksuell legning. Studentene må være forberedt på nær fysisk kontakt med pasienter av begge kjønn, herunder håndhilsing og fysiske undersøkelser.
- Studenten skal ikke uttrykke eller praktisere egne moralske, religiøse, politiske eller andre personlige oppfatninger som kan komme i veien for hensynet til pasienten, kommunikasjon med pasienten og god pasientbehandling.
- Studenten skal følge de regler og normer for oppførsel og fremtreden som gjelder på det studiestedet (evt. praksisstedet) de oppholder seg.
- Fakultetet forutsetter at praksisstedene følger Arbeidstilsynets retningslinjer med hensyn til likebehandling og ikke-diskriminering.
- Studenten skal respektere sine lærere, medstudenter og andre som de kommer i kontakt med gjennom studiet uavhengig av alder, kjønn, etnisitet, nasjonalitet, hudfarge, religiøs tilhørighet, moralsk og politisk oppfatning eller seksuell legning.

Tiltak ved brudd på retningslinjene

Det medisinske fakultet oppfordrer sine undervisere og praksislærere til å gi studenter som bryter retningslinjene korreks på stedet og mulighet til å endre sin oppførsel/ fremtreden. Ved gjentatte brudd, eller bevisste forsømmelser, kalles studenten inn til samtale med studiedekanen ved Det medisinske fakultet. Alle innmeldte brudd på

retningslinjene noteres i studentens mappe, og inngår i den løpende skikkethetsvurderingen som gjøres av alle studenter ved Det medisinske fakultet. Ved grove, eller gjentatte brudd på retningslinjene kan studenten miste muligheten til å bli uteksaminert fra fakultetet.

2.6 Skikkethetsvurdering

Kunnskapsdepartementet har 30. juni 2006 fastsatt forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Skikkethetsvurdering etter lov om universiteter og høyskoler § 4-10 har tidligere omfattet lærerutdanninger, men utvides nå til også å omfatte nærmere angitte helse- og sosialfagutdanninger, deriblant profesjonsstudiet i medisin.

Den løpende skikkethetsvurderingen skal foregå gjennom hele studietiden. Dette er blant annet begrunnet ut i fra hensynet til pasienter og klienter som studentene er i kontakt med. Den enkelte students skikkethet skal vurderes løpende både i den teoretiske og den praktiske delen av studiet.

Rutiner for skikkethetsvurdering i profesjonsstudiet i medisin

Vedtatt av studiedekanen 09.05.07. For mer informasjon, se:

<http://www.med.uio.no/studier/medisin/regler/skikkethet.xml> eller

<http://www.nutrition.uio.no/stud/skikkethet.html>

2.7 Prinsipper for gruppeinndeling i 4. semester

PBL-grupper:

Det skal være ca 10 studenter per PBL-gruppe. Det betyr at det blir 18 PBL-grupper i “fordøyelse/ernæring”, og 14 PBL-grupper i “bevegelsesapparatet”. PBL-gruppene navnesettes med P i timeplanen.

Disseksjon:

To PBL-grupper dissekerer ett lik, og av hensyn til parallell undervisning deles dette inn slik: I “fordøyelse/ernæring”: gr. 1+10, gr. 2+11, gr. 3+12 osv. I “bevegelsesapparatet”: gr. 1+7, gr. 2+8, gr. 3+9 osv.

Bare to studenter skal – på omgang- utføre selve disseksjonsarbeidet. Disse to studentene skal komme fra *samme* PBL-gruppe (av hensyn til parallell undervisning).

Histologi, biokjemi og kosthold:

Kullet deles i tre, med PBL-gruppene som utgangspunkt.

Funksjonsundersøkelse:

Tre til fire PBL-grupper undervises sammen.

Undervisning i medisinsk propedeutikk:

I “fordøyelse/ernæring” deles legestudentene i 14 partier, Gruppene benevnes K, K 1-14.

Klinisk smågruppeundervisning:

I "bevegelsesapparatet" skal det være atten klinikkgrupper med maksimalt 6-7 studenter i hver. Klinikkgruppene dannes med utgangspunkt i PBL-gruppene: fra PBL-gruppe 1-5 dannes fem klinikkgrupper, fra PBL-gruppe 6-10 dannes fem klinikkgrupper, og fra PBL-gruppe 11-14 dannes fem klinikkgrupper. Klinikkgruppene navnes med K, K 1-17.

Kommunikasjonskurs:

Halvparten av kullet undervises av gangen. Inndeling med utgangspunkt i PBL-gruppene.

Kurs i chirurgia minor (Akuttetaten):

Kullet deles i grupper, som hverken tar hensyn til klinikkgrupper eller PBL-grupper. Legevaktgruppene navnes med S.

I bevegelsesapparatet blir det således tre forskjellige gruppe-inndelingssystemer: PBL-gruppene P1-14, Klinikkgruppene K1-17 (med utgangspunkt i PBL-gruppene) og Legevaktgruppene S1-11.

Praksis for ernæringsstudentene (kun vårsemesteret):

Ernæringsstudentene deles i grupper av fire studenter.

Dersom studenttallet i et kull går dramatisk opp eller ned vil dette få konsekvenser for antallet grupper og gruppeinndelingen.

4A

Fordøyelse og ernæring

3. Målbeskrivelse

Dette semester skal forberede deg til kommende arbeidsoppgaver med pasienter. Derfor inneholder semesteret en del ”klinisk propedeutikk”, hvor du får trene på praktisk arbeide med pasienter. Du får i dette semester også en grundig innføring i kroppens fordøyelse og ernæring. I tillegg får du grunnleggende kunnskaper om alminnelige sykdommer innenfor disse områder.

I beskrivelse av styringsverbene/handlingsverbene i målbeskrivelsen har vi benyttet Bloom's taksonomi for kunnskapsnivåer som består av følgende nivåer:

- Nivå 1) Angi, nevne, liste opp, huske, gjengi,
- Nivå 2) Forklare, forstå, diskutere, beskrive, gjenkjenne
- Nivå 3) Anvende kunnskap, applisere kunnskap, demonstrere,
- Nivå 4) Analysere, tolke, kritisere
- Nivå 5) Syntese, vurdere, avgjøre
- Nivå 6) Evaluere, sette sammen kunnskap (forskningsnivå), skape.

Vi bruker hovedsakelig kunnskapsnivå 1-3, men vi benytter også nivå 4 enkelte ganger i læringsmålene for semester 4A. Dessuten forventes det at studentene skal kunne tolke/analysere stoffet generelt og bruke kunnskapen på nye problemstillinger etter gjennomført semester.

3.1 Hva semesteret går ut på

I dette semester skal du lære hovedtrekkene i fordøyelsesorganenes beliggenhet, struktur, funksjon og regulering, næringsstoffenes fordeling i matvarer, deres nedbrytning, absorpsjon, omsetning og regulering, samt deres betydning.

Videre skal du oppnå grunnleggende innsikt i kostens betydning for utvikling av store folkehelseproblemer som hjerte- og karsykdommer, overvekt/fedme og diabetes type 2. Du lærer de viktigste symptomer fra fordøyelsesorganene og kommer etter endt semester til å kunne ta opp en anamnese og utføre en klinisk undersøkelse av fordøyelsesorganene og du vet også noe om de vanligste supplerende undersøkelser av gastrointestinalkanalen.

Du skal introduseres til noen sentrale emner innenfor organpatologi (spesiell patologi). Du skal også studere enkelte patologiske prosesser og lære å skille dem fra det normale.

Gjennom forståelse av normale funksjoner får du innføring i bruk av kliniske/kjemiske analyser for å diagnostisere og følge sykdomsprosesser.

Du skal også oppnå kunnskaper om legemidlers opptak og omsetning i kroppen.

4. Læringsmål

4.1 Fase 1 (uke 1 til uke 3)

Undervisningen konsentreres om anatomi (disseksjoner og histologikurs) og fysiologi. Studentene begynner med klinisk undervisning (undersøkelsesteknikk)

Etter fase 1 skal studentene kunne:

- Beskrive munnhulens strukturer og fysiologi knyttet til smak, spyttproduksjon, tygging og svelging samt kunne gi en enkel fremstilling av patogenesen ved karies (nivå 2).
- Beskrive hovedtrekkene i fordøyelsesorganenes beliggenhet, struktur, opprinnelse og utvikling i fosterlivet, innervasjon, blodforsyning, lymfedrenasje og funksjon (nivå 2).
- Beskrive oppbygningen av GI-tractus, herunder også pancreas, lever og galleblære, i et mikroskopisk preparat (gjenkjenne lagdelingen, vise plassering av muskelceller, kjertelceller, lymfoid vev og nerveceller) (nivå 2).
- Beskrive hvordan en kontraksjon oppstår (nivå 2).
- Beskrive hvordan grunnrytmen ("slow waves") oppstår og hvordan disse bestemmer kontraksjon i de glatte muskelcellene, hvordan amplityden for "slow waves" kan påvirkes og hvilke konsekvenser dette har for tensjonen i de glatte muskelcellene (nivå 2).
- Beskrive lokalisasjonen, oppbygningen og funksjonen av det enteriske nervesystemet og hvordan dette kan påvirkes av det autonome nervesystemet (nivå 2).
- Forklare hvordan ulike bevegelser og bevegelsesmønstre oppstår ved at glatt muskulatur påvirkes av pacemakerceller, det enteriske nervesystem, autonome nerver, hormoner og andre lokale faktorer (nivå 2).
- Forklare betydningen av serotonin i GI-tractus (nivå 2).
- Forklare hvordan en sfincter fungerer og reguleres (nivå 2).
- Beskrive de ulike bevegelsesmønstrene i de ulike delene av GI-tractus ved faste og i forbindelse med et måltid. Dette innbefatter også svelgningsrefleksjonen og defekasjon (nivå 2).
- Forklare hvordan vann seserteres og absorberes av epitelcellelaget i GI-tractus (nivå 2).
- Beskrive hvordan sekresjon og absorpsjon av vann påvirkes/reguleres av fysiske forhold, det enteriske nervesystemet og hormoner (nivå 2).

4.2 Fase 2 (uke 3 til 6)

Hovedvekten legges her på ernæring, metabolisme og hormonell regulering av stoffskiftet. Maten/næringsstoffene “følges” fra bordet gjennom GI-tractus via fordøyelsesprosessene til de ulike vev. Samtidig blir det en fordypning i anatomi, fysiologi og biokjemi spesielt med vekt på de ulike kjertlers struktur, funksjon og regulering. Studentene skal lære hovedprinsippene for opptak og omsetning av legemidler, og de får en innføring i bruk av klinisk-kjemiske analyser for å diagnostisere sykdomsprosesser som påvirker fordøyelse/absorpsjon. Det gis også en innføring i patologi.

Etter fase 2 skal studentene kunne:

- Beskrive transport, absorpsjon og metabolisme av proteiner, karbohydrater, alkohol og fett, og beskrive fordeling og omsetning i ulike vev (nivå 2).
- Forklare hvordan insulin og glukagon regulerer stoffomsetningen (nivå 2).
- Angi hvordan prosesser i munnhulen (tygging og spyttsekresjon) har betydning for fordøyelsesprosessen (nivå 1).
- Beskrive magesekkens funksjoner og hvordan disse reguleres (nivå 2).
- Beskrive fordøyelsesprosessene i tynntarmen (nivå 2).
- Beskrive sammensetning, funksjon og regulering av sekreter fra lever, pancreas og tarm (nivå 2).
- Beskrive hvordan funksjonene i GI-tractus og tilstøtende organer reguleres i cefale, gastriske og intestinale faser av fordøyelsen, og hvilke stimuli som deltar i de ulike fasene (nivå 2).
- Forklare betydningen av det enterohepatiske kretsløp for resirkulering av f.eks. gallsalter, kolesterol, folat og vitamin B12 (nivå 2).
- Angi de viktigste kriterier for underernæring (nivå 1).
- Utforme et begrunnet forslag for valg av klinisk-kjemiske prøver ved mistanke om malabsorpsjon/maldigesjon (nivå 3).
- Angi hvordan de forskjellige typer lipoproteiner syntetiseres og sesernerer i lever og tarm, og deres transport til og metabolisme i perifere vev (nivå 1).
- Forklare hvordan faktorer i kosten har betydning for konsentrasjonen av lipoproteiner i plasma og hvordan disse påvirker risiko for aterosklerotisk hjertesykdom (nivå 2).
- Beskrive den funksjonelle betydning av ulike lipider (fettsyrer, kolesterol, fosfolipider), og redegjøre for eikosanoidenes metabolisme og funksjon (nivå 2).
- Gjenkjenne i mikroskop inflammatoriske og neoplastiske prosesser i de ulike fordøyelsesorganene (nivå 2).

4.3 Fase 3 (uke 6 til 7)

De viktigste mineraler og vitaminer “følges” gjennom GI-tractus på samme måte som de energigivende næringsstoffene. I undervisningen forøvrig legges det større vekt på leverens funksjoner enn tidligere. Den funksjonelle anatomi, fysiologi og patologi repeteres.

Etter fase 3 skal studentene kunne:

- Redegjøre for menneskets behov for de viktigste vitaminer og mineraler, forekomst i ulike matvarer, og de viktigste mangelsymptomer (nivå 1).
- Beskrive transport, absorpsjon og metabolisme av vitaminer og mineraler i GI-tractus, og redegjøre for fordeling til og funksjon i ulike vev (nivå 2).
- Beskrive prinsipper for levermetabolisme av medikamenter, og forklare levertoksiske effekter av dette, spesielt knyttet til dannelse av reaktive metabolitter (nivå 2).
- Forklare cytokrom P450-systemet, og betydningen av induksjon/hemming av metabolisme (nivå 2).
- Forklare hovedprosessene innen farmakokinetikk: absorpsjon, distribusjon, metabolisme og ekskresjon (nivå 2).
- Angi sentrale farmakokinetiske begreper som biologisk tilgjengelighet, første-passasje-metabolisme, distribusjonsvolum, clearance (nivå 1).
- Forklare forskjellen mellom konjugert og ukonjugert bilirubin, hvordan bilirubin måles i serum, og mekanismene for dannelse av bilirubinderivater i urinen ved levercelleskade og gallestase (nivå 2).
- Beskrive de vanligste enzymforandringene i serum ved lever-, galle-pankreassykdom, forklare prinsippet ved elektroforese av serumproteiner, og tegne en prinsippskisse av elektroforesefunnene ved kronisk leversykdom (nivå 2).
- Forklare skissemessig hvilke koagulasjonsfaktorer som måles ved INR (Internasjonalt Normalisert Ratio, tidligere Normotest) (nivå 2).
- Gi et begrunnet forslag til klinisk-kjemiske prøver hos pasienter med mistanke om sykdom i lever, galleveier eller pancreas (nivå 3).
- Redegjøre for noen betennelsestilstander (oral lichen planus, kronisk inflammatorisk tarmsykdom (Crohns sykdom og ulcerøs colitt), malabsorpsjon (cøliaki) og neoplasier (adenokarsinom i ventrikkel, adenom i tykktarm/endetarm) i mage-/tarmkanalen og kunne gjenkjenne disse i mikroskop (nivå 1-3).

4.4 Fase 4 (uke 6 til 8)

I fase 4 skal studentene sammenfatte sine kunnskaper i ernæring og metabolisme (biokjemi). De skal kunne:

- Forklare sammenhengen mellom energiinntak og energiforbruk, derigjennom energibalansens betydning for kroppsvekt (nivå 2).
- Beskrive hormonelle og nervøse mekanismer som regulerer fødeinntaket (nivå 2).
- Beskrive kostholdets betydning for fysisk aktivitet (nivå 2).
- Forklare hormonelle og metabolske endringer etter et måltid, ved faste, sult og varierende arbeidsbelastninger (nivå 2).
- Beskrive sykdommer som henger sammen med overvekt, fedme, insulinresistens, metabolsk syndrom, diabetes type 2, samt konsekvenser av avmagring (nivå 2).
- Studentene skal kunne beregne og gi en begrunnet kostholdsvurdering av grupper og enkeltindividers inntak av makro- og mikronæringsstoffer (nivå 3).
- Forklare prinsipper for utarbeidelse av nasjonale kostråd, og utforme praktiske kostråd som kan forebygge folkesykdommer (nivå 2).

4.5 Propedeutisk undervisning (uke 1 til 8)

Legestudentene får i løpet av perioden den første innføring i behandling av pasienter med sykdommer i fordøyelsesorganene. Studentene skal kunne:

- Beskrive fordøyelsesorganenes vanligste symptomer (nivå 2).
- Kunne ta opp anamnese på pasienter med symptomer på sykdom i fordøyelsesorganene og ut fra anamnesen sannsynliggjøre hvilket organ som er affisert (nivå 4).
- Kunne utføre en klinisk undersøkelse inkludert rektal eksplorasjon, og ved å relatere disse til anatomi, sannsynliggjøre hvilket organ som er affisert (nivå 3).
- Ved hjelp av enkle midler kunne bedømme pasienters ernæringsstilstand (nivå 3).
- Kunne foreslå klinisk-kjemiske analyser for å diagnostisere og følge sykdomsprosesser i fordøyelsesorganene (nivå 4).
- Ha kjennskap til undersøkelsesmetoder som endoskopi, ultralyd, røntgen og funksjonsundersøkelser (nivå 2).

4.6. Ernæring i praksis, utplassering ved sykehusavdeling. Gjelder for ernæringsstudentene i vårsemesteret (uke 1-8).

Tjenesten er organisert slik at studentene skal få et innblikk i hvordan sykehusavdelinger relevant for dette semesteret fungerer. Dette gjelder både sengepost med previsitt og poliklinikk. Studenten skal også få anledning til å observere relevante undersøkelses- og behandlingsmetoder ved et gastroenterologisk laboratorium. Dette omfatter endoskopiske metoder og funksjonsundersøkelser. Det vil også bli tilstrebet at studentene får noe trening i hvordan man som profesjonell skal oppføre seg overfor pasienter.

Studentene vil bli delt opp i grupper av 3 til 4 som vil få et besøk ved henholdsvis Ullevål og Aker Universitetssykehus på angitte onsdager, dvs. to onsdager frem til eksamen.

Kontaktperson: Kirsten B. Holven, kirsten.holven@medisin.uio.no, tlf: 22 85 13 61

5. Undervisnings- og læringsformer

Du finner oversikt over alle undervisningsformer på studiesiden for medisinstudiet <http://www.uio.no/studier/program/medisin/>.

5.1 Kurs

Disseksjon

To PBL-grupper dissekerer ett lik. To og to studenter utfører selve disseksjonsarbeidet etter tur (se s. 10). Gruppen utpeker hvem dette er (Liste over PBL-gruppene henger på oppslagstavlen i 2.etg. Domus Medica, utenfor Studieseksjonen og Infosenteret. Etter

hver disseksjon demonstrerer disse to studentene sine funn først for den ene og så for den andre PBL-gruppen. En egen disseksjonsveiledning bør kjøpes i forkant (Akademika).

Kurs 1.

Studentene skal orientere seg på overflaten av abdomen, gjenkjenne bukveggenes oppbygning og identifisere bukmusklene, samt forklare hvordan vagina musculi recti abdominis er bygget opp.

Kurs 2.

Studentene skal identifisere de viktigste strukturene på bakre flate av fremre bukvegg. Orienter seg i bukhulen. Identifisere organer og de forskjellige deler av peritoneum og forklare hvordan organene ligger i forhold til peritoneum.

Kurs 3.

Studentene skal identifisere bursa omentalis og forklare hvilke strukturer som avgrenser den. Identifisere viktige kar og nerver i den øvre delen av peritonealhulen.

Kurs 4.

Studentene skal forstå og påvise forskjeller mellom tynntarmen og tykktarmen, samt mellom jejunum og ileum in situ.

Kurs 5.

Studentene skal forstå og påvise forskjeller mellom tynntarmen og tykktarmen, samt mellom jejunum og ileum på uttatte preparater.

Kurs 6.

Studentene skal identifisere forskjellige deler og flater av leveren, magesekken, milten, duodenum pankreas og deres relasjoner (in situ og på uttatte preparater).

Kurs 7.

Studentene skal identifisere strukturer (nyrer, binyrer, årer, nerver) i retroperitoneum. Identifisere noen av muskler i bakre bukvegg.

Demonstrasjoner

Studentene møter etter oppsatt skjema på disseksjonssalene for gjennomgang av makroskopiske preparater.

Histopatologi

Ved forelesning/introduksjon til kurs gis en kort plenumsgjennomgang av de 6 aktuelle sykdommene og kurssnittene vises. Studentene oppfordres til å studere kurskasus med sykehistorier og innlæringspørsmål som er tilgjengelige på fakultetets e-læringsider (<http://www.med.uio.no/dlo/mikro>). Uken etter forelesning/introduksjon går lærer gjennom snittene sammen med studentene på histologisalen med 1/3 av kullet av gangen.

Biokjemi

Innflytelse av diett på karbohydratlageret: "Leverglykogenkurs".

Leverens glykogenlager støtter blodglukosenivå mellom måltider. Leverglykogen blir meget rask nedbrutt mellom måltider og under faste. Gjenoppbygning av leverglykogen

er avhengig av sammensetningen av den dietten som inntas. I denne laboratorieøvelsen vil vi undersøke glykogennivået i lever fra rotter som har vært fastet og senere ble foret med karbohydrat, protein eller fettrik kost. De forskjeller i glykogeninnholdet som kan registreres i lever hos rotte likner meget på det som forekommer hos mennesker og som er grunnlag for bl.a. treningsopplegg for idrettsutøvere. Laboratorieøvelsen utføres av 1/3 av kullet av gangen.

Kurset vil ta for seg teoretiske og eksamensrelevante betraktninger relatert til hvilke substrater som egner seg best for oppbygning av glykogendepotene i lever og hvilke energikrav (via ATP og oksygentilførsel) som tilfredsstilles av karbohydrater, protein og fett alene. I forbindelse med kurset vil man også diskutere betydningen av kombinasjoner av disse energirike substratene for å overleve under ekstreme fysiske betingelser og hvordan kroppen generelt reagerer på isokaloriske inntak av ett av de angitte substratene. Siste del av diskusjonen har relevans til forskjellige typer dietter som anbefales til personer som skal slanke seg (eks: Atkins-dietten).

Ernæring

Lipider i eget blod: "Pianøtt-kurset"

Fett i kosten absorberes i tynntarmens øvre del. I tarmceller blir de absorberte fettstoffer bygget inn i en type fettbærende partikler som kalles kylomikroner. Kylomikroner er meget rike på nøytralfett og har derfor lav tetthet (flyter lett). Kylomikroner har lite kolesterol. Fra tarmen fraktes fettstoffene med lymfen og senere i blodbanen i form av kylomikronpartikler til forskjellige vev der fettstoffene blir frigjort og tatt opp i cellene. I pianøtt-kurset vil studentene studere dette ved å bestemme triglyserider og kolesterol i eget blod før og 2.5 timer etter inntak av pianøtter. Også her vil 1/3 av kullet utføre øvelsen av gangen. Kurset er viktig for å forstå absorpsjon og transport fett fra maten og ut i kroppen. Selvstendig arbeid med analysene gir en annen innfallsvinkel for læring av et felt som kommer til nytte uansett hva man arbeider med siden.

Kosthold

Vurdering av kosthold: Mat på data

Et godt kosthold har stor betydning for vekst og utvikling, og kan forebygge en lang rekke helseplager og sykdommer som overvekt/fedme, diabetes, flere typer kreft, hjerte- og karsykdommer mv. Etter en kort introduksjon får studentene ved hjelp av kostberegningsprogrammet Mat på data øve seg i å vurdere kostens sammensetning og innhold av energi og næringsstoffer hos en person som har registrert kosten sin i 3 dager. Studentene skal deretter foreslå forandringer i tråd med Helsedirektoratets anbefalinger for ernæring og fysisk aktivitet. 1/3 av kullet undervises av gangen.

5.2 Propedeutikk og ferdighetssenterundervisning for medisinstudenter

Legestudentene deles i nye grupper i den kliniske undervisningen.

Legestudentene har propedeutisk undervisning som gis over 7 ganger á 2 timer i kliniske avdelinger samt veiledning 1 gang á 2 timer ved Ferdighetssenteret på Rikshospitalet, til sammen 16 timer. Hver gruppe skal være tilknyttet én sengepost, og ha en fast klinisk smågruppelærer i hele perioden. Undervisningen er en direkte

fortsettelse av tilsvarende opplegg i 3. semester, og må sees i sammenheng med denne. Etter denne blokken skal studentene være i stand til å foreta en selvstendig, generell klinisk undersøkelse.

Organisering

Propedeutikk, dag 1-2:

Hver gruppe *deles i to*, slik at det blir ca. 4 studenter pr. undergruppe. Den ene undergruppen undersøker pasienter sammen med klinisk smågruppelærer, mens den andre undergruppen undersøker hverandre etter selvstudiehefter i overflateanatomi, evt. trener på modeller på ferdighetssenter. Etter 1 time *bytter* undergruppene. Det siste kvarteret brukes til å svare på spørsmål fra hele gruppen vedrørende selvstudiene eller den kliniske undervisningen.

Dag 1 og 2 konsentreres om undersøkelse av abdomen og abdominalorganer (inkludert rektal eksplorasjon). Dag 2 vies de deler av en full klinisk undersøkelse som *ikke tidligere har vært gjennomgått*, dvs. hud/slimhinner (spesielt icterus, eksantem, lymfeknutesvulst), orienterende nevrologi (pupillerefleks, senereflekser, Babinski) og bedømmelse av allmenntilstand.

Ferdighetssenter, dag 3:

Trening på medstudenter og modeller i klinisk undersøkelse av mage tarm tractus – inkludert rektalundersøkelse. Dagen på Ferdighetssenteret skal være et supplement til dag 1 av propedeutikkundervisningen. Flere grupper vil bli undervist samtidig. Timeplanen på Ferdighetssenteret vil bli forandret slik at den blir tilpasset student instruktørens timeplan, så følg med på e-mail uken(e) før undervisningen.

For mer informasjon om Ferdighetssenteret, se:

<http://www.med.uio.no/rh/ferdighetssenteret/>

Propedeutikk, dag 4-6:

Disse dagene skal hver gruppe deles i 4 (to/én student(er) pr. undergruppe) Disse 4 undergruppene skal undersøke hver sin pasient. Undervisningen skal være sentrert om regioner på samme måte og i samme rekkefølge som for dag 1-2, hvilket innebærer pasienter med abdominelle lidelser på dag 4 og 5, og pasienter med symptomer/funn fra hud/slimhinne, nervesystemet eller med generelt nedsatt allmenntilstand på dag 6.

Studentene skal nå *på egenhånd* anvende sine kunnskaper i anamneseopptak og undersøkelsesteknikk. *Hele gruppen* samles etter 1 time, og går nå samlet, med klinisk smågruppelærer, til hver av de 4 pasientene etter tur. Den/de studenter som var ansvarlige for undersøkelsen gir et kort referat av sykehistorien og demonstrerer funn. I etterkant diskuteres noen differensialdiagnoser for hver pasient, *med utgangspunkt i et basalfaglig resonnement*; - hvilke fysiologiske prosesser er forstyrret, og hvilke anatomiske strukturer er affisert? (Studentene kjenner denne resonneringsmåten godt fra PBL-arbeidet).

Propedeutikk, dag 7-8:

Hver enkelt student skal i forkant av *begge* disse undervisningstimene ha tatt opp journal på en pasient, enten vanlig innkomstjournal i mottakelsen eller en “kunstig” innkomstjournal på inneliggende pasient. Studentene må her gjøre bruk av alt de har

lært om klinisk undersøkelse både fra 3. og 4. semester. Klinisk smågruppelærer ser igjennom journalene på forhånd, og velger ut én av disse til bruk i undervisningen.

Undervisningsseansen begynner med at den studenten som tok journal på den utvalgte pasienten, legger frem symptomer og funn uten at pasienten er tilstede. Deretter diskuteres kasuistikken *som en PBL-oppgave*: hvordan kan pasientens symptomer og tegn forklares? Hvilke hypoteser har vi om diagnose? Hvilke ytterligere fagkunnskaper trenger vi for å forstå problemstillingen? Hvilken tilleggsinformasjon trenger vi om enkeltpasienten?

Etter 1 times diskusjon går gruppen samlet til pasienten. Én av studentene (ikke den som tok journal opprinnelig) gjør et fokusert anamneseopptak og foretar en fokusert undersøkelse med utgangspunkt i den forutgående gruppediskusjonen. Klinisk smågruppelærer skaffer til veie røntgenbilder og laboratorieverdier.

Til slutt diskuteres kasuistikken i lys av den nye undersøkelsen og tilleggsinformasjonen fra lab.- og rgt.-data.

Klinisk smågruppelærer skal godkjenne og gi skriftlig tilbakemelding til hver student på de journalene som *ikke* brukes i undervisningen.

ID-kort på Ahus

ID-kortet viser hvem du er og gir deg tilgang til å hente hvitt tøy. ID-kort kan hentes på Servicesenteret alle dager mellom 07.30 og 16.00. Henvend deg i hovedresepsjonen ved Akershus universitetssykehus, så får du hjelp til å ta deg til Servicesenteret. Husk at kortet skal leveres tilbake når du er ferdig med semesteret!

5.3 Chirurgia minor (Legevakten) for medisinstudentene

- Obligatorisk undervisning

Praktisk kurs i chirurgia minor på Legevakten i Storgt. 40: studentene deles i grupper på 8-9 studenter. Hver gruppe bruker én studiedag (onsdag) til et innføringskurs. Fra 0830-1130 undervises det i kirurgisk sårbehandling, inkl. enkelt instrumentlære, anestesi- og suturteknikk og demonstrasjon av sårbehandling på pasient. Det legges opp til at så mange som mulig skal få suturert under veiledning. Fra kl. 1200-1600 undervises det i bruddbehandling. Studentene vil få intervju og undersøke pasienter med skader i bevegelsesapparatet, og røntgenbilder og behandlingsteknikker vil bli demonstrert. Studentene vil også lære basal gipseteknikk, og utføre gipsing på hverandre.

Etter dette innføringskurset skal alle studentene etter tur følge vakthavende lege på ettermiddager og i helger frem til og med tirsdag i påfølgende uke. To studenter kan være tilstede på skadeavdelingen samtidig, og det settes opp en liste hvor det fremkommer hvilke leger på hhv. sår- og bruddavdelingen som til enhver tid har ansvaret for studentene. **Dette kurset hører tematisk sett til under bevegelsesapparatet men går over hele semesteret fordi det er for få uker å arrangere det på i 4B. NB! Innføringskurset er obligatorisk.**

5.4 Propedeutikk og tannmorfologi for odontologistudenter

Odontologistudentene har 5 undervisningsdager i tannmorfologi i kliniske avdelinger med en avsluttende kursprøve, samt et heldagskurs i tannsliping på auditorium for propedeutikk i Geitmyrsveien 69. **Både tannmorfologikurset og tannslipingskurset**

er obligatoriske. Studentene må selv stille med klinisk antrekk til disse øktene. Studentene må ha anskaffet seg hvite klinikksko, klinikktoy og navneskilt før disse kursene. Tillitsvalgt student kan få tildelt en mappe på propedeutikk i Geitmyrsveien 69 med informasjon og skjema til bestilling av diverse utstyr.

Skriftlig materiale vedr. pasienter og pasientbehandling er juridiske dokumenter.

Disse er omfattet av taushetsløftet og må under ingen omstendighet komme på avveie. Slike dokumenter skal ikke fjernes fra sykehusets område, og må oppbevares slik avdelingene har bestemt. Får man utlånt en journal har man et personlig ansvar for at den blir oppbevart reglementert, at uvedkommende ikke får tilgang til opplysninger fra journalen og at den kommer tilbake til avdelingen så snart som mulig.

Studentene må kjøpe sitt eget kliniske antrekk, noe som selges av flere leverandører av yrkesklær. Et par forhandlere som studentene eventuelt kan kontakte er: Hejco Yrkesklær, Sinsenvn. 53A, Tlf: 23 39 37 70, eller www.mira.no - dette nettstedet har en online katalog med priser og bilder av ulike antrekk, der studentene også kan bestille antrekk direkte over nettet.

5.5 Regler om fravær fra PBL-undervisning i medisinstudiet, ny studieplan

Se regler om fravær fra PBL-undervisning i medisinstudiet ny studieplan, under studiesiden til medisinstudiet <http://www.uio.no/studier/program/medisin/> under lenken PBL.

6. Læremidler/anbefalt litteratur

a) Anbefalt litteratur

Se: <http://www.ub.uio.no/umh/litteratur/medisin>

b) Nettbaserte læremidler

Se: <http://www.med.uio.no/medinf/sem1/index.htm>

Læringsressurser i studentportalen Mine studier publiseres i henhold til Kopinoravtalen. Det er ikke tillatt å kopiere eller publisere disse ressursene andre steder.

7. Evaluering/eksamen

Godkjenning av klinisk propedeutisk undervisning/ferdighetsundervisning

Den kliniske smågruppeundervisningen må godkjennes av smågruppelærer for at studentene skal kunne gå opp til eksamen. Godkjennelse forutsetter at studenten har

- tatt opp og diktert 2 fullstendige journaler
- vært tilstede minst 7 av 8 ganger.

Eksamensregler

Utfyllende regler til Forskrift om avleggelse og gjennomføring av eksamener og prøver ved Universitetet i Oslo for graden cand.med. ifølge studieplanen av 1996 § 11:

Studenter uten gyldig forfall til eksamen kan ikke fremstille seg til utsatt prøve, og må gå ned et kull. Gyldig forfall er:

- a) Studenten blir syk før eksamen starter (må legitimeres med legeattest og leveres Studieseksjonen innen tre dager)
- b) Studenten blir syk under eksamen (studenten må umiddelbart henvende seg til Helsetjenesten, Blindern)
- c) Studenter som får «ikke bestått» til ordinær eksamen
- d) Andre tungtveiende grunner, f.eks. dødsfall i nær familie

For retningslinjer for sensorveiledning se denne linken:

<http://www.med.uio.no/studier/medisin/regler/eksamenskommissjon.html>

Skriftlig eksamen

Etter fordøyelse- og ernæringsblokken har alle studentene en 5 timers skriftlig, integrert eksamen. Eksamensoppgavene tar utgangspunkt i en eller flere sykehistorier, og en god besvarelse krever en integrert forståelse av både de basale, parakliniske og kliniske fag som undervises i “fordøyelse og ernærings”-blokken. Eksamensoppgaver og sensorveiledninger er lagt ut på nett:

<http://www.med.uio.no/studier/eksamen/medisin/oppgaver.xml>. Det vil bli gitt en orientering om eksamen i plenum i uke 6.

Hvis du stryker til skriftlig kontinuasjonseksamen/utsatt prøve i 3. semester, skjer en av to ting:

- a) Du rykker ned ett kull, og gis ikke mulighet til å ta skriftlig ordinær eksamen 4A.
- b) Hvis du påklager resultatet, og får medhold, blir du stående på kullet. Du kan da gå opp til skriftlig kontinuasjonseksamen 4A.

Om du stryker eller ikke møter til skriftlig eksamen 4A, ordinær og kontinuasjon, får du likevel gå opp til muntlig eksamen 4B (medisin), praktisk eksamen 4B (odontologi) eller emne ERN 2110, forutsatt at du har godkjent den obligatoriske undervisningen. Du får imidlertid ikke begynne på 5. semester før 4A er bestått. Du rykker uansett ned ett kull, og må ta 4A på nytt.

Muntlig eksamen

Hvis du stryker til muntlig kontinuasjonseksamen/utsatt prøve i 3. semester rykker du direkte ned et kull.

Eksamen i exphil

Eksamen i exphil **må** være avlagt senest i 4. semester. Studenten får ikke begynne i 5. semester før exphileksamen er avlagt. Det gis ingen dispensasjon fra denne regelen.

Hjelpemidler

Norsk rettskrivningsordbok er tillatt, ellers ingen andre hjelpemidler.

Info om poengsum for skriftlig eksamen

Fakultetsstyret vedtok i juni 2005 å opprettholde karaktersystemet bestått/ikke-bestått. Det innføres imidlertid i tillegg en uoffisiell poenggiving ved skriftlig eksamen. Begrunnelsen for dette tiltaket er ønsket om bedre tilbakemelding til studentene om prestasjon på skriftlige eksamener. Poengsummen vil ikke bli påført vitnemålet og kan ikke innklages.

Maksimum poengsum er 100. Beståttgrensen er 65. De som får ”ikke-bestått”, vil fortsatt få tilsendt en skriftlig begrunnelse utarbeidet av eksamenskommisjonen.

8. Fra Forskerlinjen

Onsdag 17. februar kl. 14.00.

Forskerlinjens Rekrutteringsseminar i Auditorium13, Domus Medica.

Kl.14.00. – 16.00. er det Rekrutteringsseminar i Auditorium 13.

Hvert semester arrangeres det et Rekrutteringsseminar for medisin-
studenter, som vurderer å søke på Forskerlinjen.

Det blir innlegg av forskere, en forskerlinjestudent, informasjon om
Forskerlinjen og aktuelle forskningsprosjekter

Det blir også en liten pause med lett servering. Seminaret er åpent for alle
studenter, som er interessert i forskning.

Mingling kl. 16.00

Etter seminaret blir det ”mingling” ved Det internasjonale hjørnet, for å
skape kontakt mellom forskere, studenter og Forskerlinjen. Følg med på
oppslagstavla, Forskerlinjens nettsider og Forskerlinjens infoskjerm, for
nærmere detaljer.

9. Timeplan – 4A

Studenter og lærere finner også en oppdatert timeplan i studieportalen ”Mine Studier”:
<https://minestudier.uio.no/>

4. semester

Semesteruke 1:

GI-traktus anatomi

Kalenderuke 4

PBL-oppgave: Ingen

---

mandag 25.1.10

08:30-09:00	(FOR) Introduksjon til 4A	Rune Blomhoff	Lille auditorium GA01	ALLE
09:00-09:45	Anatomi (FOR) Bukvegg, bukmuskulatur, lyske	Anne Spurkland	Lille auditorium GA01	ALLE
10:00-10:45	Radiologi (FOR) Generelt om billeddannende metoder	Hans Jørgen Smith	Lille auditorium GA01	ALLE
11:00-11:45	Introduksjon til praksis for ernæringsstudentene	Kirsten Bjørklund Holven	Rom 1128 GA01	ERN
11:00-11:45	Odontologi Introduksjon til 4. semester for odontologistudenter	Hilde Galtung	Lille auditorium GA01	ODO
12:15-13:45	Anatomi (KURS) Diss.1: bukvegg og bukmuskler	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P1-9
14:00-14:45	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE

---

tirsdag 26.1.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Peritoneum + diafragma	Anne Spurkland	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) Intro - histologi. GI-traktus og spyttkjertler	Edvard Berger Messelt	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K1
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Stein A. Evensen	Ekspedisjonen vestibylen RH	K2
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K3
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K4
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Astrid Bergrem	Skranken ved hovedinngangen US	K5
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Svein-Oskar Frigstad	Eksp med.avd AS	K6
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Lohne Eftang	B203.006 AH	K7

---

onsdag 27.1.10

08:30-10:00	Anatomi (KURS) Diss 2: Inspeksjon av organer i situ	Anne Spurkland	Disseksjonssal 1 GA01	P10-18
09:00-11:00	Introduksjon til praksis for ernæringsstudentene		Seminarrom 2180 GA01	ERN
10:15-11:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE

---

torsdag 28.1.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Munnhulen, tygging og svelging	Pål Brodin	Lille auditorium GA01	ALLE
09:30-09:45	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Pål Brodin	Overflatesal GA01	P1-3
09:30-09:45	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Amer Sehic	Studiesal 3 GA01	P4-6
09:45-10:15	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Amer Sehic	Studiesal 3 GA01	P1-3
09:45-10:15	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Pål Brodin	Overflatesal GA01	P4-6
10:30-10:45	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Amer Sehic	Studiesal 3 GA01	P10-12
10:30-10:45	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Pål Brodin	Overflatesal GA01	P7-9
10:45-11:15	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Pål Brodin	Overflatesal GA01	P10-12
10:45-11:15	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Amer Sehic	Studiesal 3 GA01	P7-9
11:30-11:45	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Pål Brodin	Overflatesal GA01	P13-15
11:30-11:45	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Amer Sehic	Studiesal 3 GA01	P16-18
11:45-12:15	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Amer Sehic	Studiesal 3 GA01	P13-15
11:45-12:15	Anatomi (KURS) Demo: Munn, tenner, svelg	Pål Brodin	Overflatesal GA01	P16-18
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K10
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K11
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Berte Marie Grimsmo Bøe	Skranken ved hovedinngangen US	K12
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Kari Tveito	Eksp med.avd AS	K13
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Rolf Aamodt	B202.073 AH	K14
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K8
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Aabakken	Ekspedisjonen vestibylen RH	K9
14:00-16:30	Odontologi (KURS) Tannbestemmelse	Amer Sehic	Auditoriet GA02, Rom A1.1024 GA02, Rom A1.1026 GA02, Rom A1.1027 GA02	ODO

---

fredag 29.1.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Motilitet/svelgemek	Pål Brodin	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) Intro: histo, oesophagus, gaster og tarm	Anne Spurkland	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
12:30-14:00	Anatomi (KURS) Diss 3: Bursa omentalis, vagus, choledochus, coeliacus	Anne Spurkland	Disseksjonssal 1 GA01	P1-9
14:15-15:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE

4. semester

Semesteruke 2:

GI Struktur/funksjon

Kalenderuke 5

PBL-oppgave: Liten gutt, store problemer

mandag 1.2.10

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) motilitet	Torill Berg	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) motilitet/regulering	Torill Berg	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:30-12:00	Anatomi (KURS) Diss 4: Tynn- og tykktarm	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P10-18
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P11
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P12
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P9
12:15-13:45	Anatomi (KURS) Histo: GI-traktus og spyttkjertler	Edvard Berger Messelt	Histologisal GA01	P13-18
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P16
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P17
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P18
14:00-15:30	Anatomi (KURS) Histo: GI-traktus og spyttkjertler	Edvard Berger Messelt	Histologisal GA01	P7-12
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P15
15:45-16:30	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE

tirsdag 2.2.10

08:30-09:15	Radiologi (FOR) Radiologisk undersøkelse av abdomen	Nils-Einar Kløw	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	Anatomi (KURS) Histo: GI-traktus og spyttkjertler	Edvard Berger Messelt	Histologisal GA01	P1-6
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K1
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Stein A. Evensen	Ekspedisjonen vestibylen RH	K2
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K3
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K4
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Astrid Bergrem	Skranken ved hovedinngangen US	K5
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Svein-Oskar Frigstad	Eksp med.avd AS	K6
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Lohne Eftang	B203.006 AH	K7
14:00-16:30	Odontologi (KURS) Tannbestemmelse	Amer Sehic	Auditoriet GA02, Rom A1.1024 GA02, Rom A1.1026 GA02, Rom A1.1027 GA02	ODO

onsdag 3.2.10

08:30-16:00	Kirurgi (KURS) Chirurgia minor		Oslo legevakt	S1
09:00-16:00	(PRAKSIS) Praksis for ernæringsstudentene			ERN
10:15-10:30	studiedag			ALLE

---

torsdag 4.2.10

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) Absorpsjon og sekresjon	Torill Berg	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) Organogenese	Anne Spurkland	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Anatomi (FOR) Organogenese	Anne Spurkland	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K10
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K11
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Berte Marie Grimsmo Bøe	Skranken ved hovedinngangen US	K12
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Kari Tveito	Eksp med.avd AS	K13
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Rolf Aamodt	B202.073 AH	K14
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad	Seminarrom 6 AS	K8
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Merok Lars Aabakken	Ekspedisjonen vestibylen RH	K9
14:00-17:15	Odontologi (KURS) Tannbestemmelse	Amer Sehic	Auditoriet GA02, Rom A1.1024 GA02, Rom A1.1026 GA02, Rom A1.1027 GA02	ODO

---

fredag 5.2.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Intro. histo lever/galleveier	Anne Spurkland	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2239 GA01	P18
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P10
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P11
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P12
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P7
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P8
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P9
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P13
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P14
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P15
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P16
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P17
13:00-14:30	Anatomi (KURS) Diss 5: Uttak av tarmene	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P1-9
14:45-15:30	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE

4. semester

Semesteruke 3:

GI funksjon

Kalenderuke 6

PBL-oppgave: Rå kunnskap - bakterier i maten, godt for magen?

mandag 8.2.10

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) Ventrikkel og pankreas	Torill Berg	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) "Rå kunnskap", hvordan lese vitenskapelige originalartikler	Anne Spurkland	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:30-12:00	Anatomi (KURS) Ventrikkel og tarm	Anne Spurkland	Histologisal GA01	P7-12
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P10
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P11
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P12
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P7
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P8
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P9
12:30-14:00	Anatomi (KURS) Ventrikkel og tarm	Anne Spurkland	Histologisal GA01	P13-18
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P13
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P14
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P15
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P16
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P17
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P18
14:30-16:00	Anatomi (KURS) Ventrikkel og tarm	Anne Spurkland	Histologisal GA01	P1-6

tirsdag 9.2.10

08:30-10:00	Anatomi (KURS) Diss 6: Lever/pancreas	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P10-18
10:15-11:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
11:30-13:30	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab ØNH/Øye/ Nevro RH	K13
11:30-13:30	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab Thorax/ Abdomen RH	K14
11:30-13:30	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab Infusjon/ Sutur RH	K2
13:45-15:45	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab Infusjon/ Sutur RH	K4
13:45-15:45	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab ØNH/Øye/ Nevro RH	K5
13:45-15:45	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab Thorax/ Abdomen RH	K6
14:00-16:30	Odontologi (KURS) Tannbestemmelse	Amer Sehic	Auditoriet GA02, Rom A1.1024 GA02, Rom A1.1026 GA02, Rom A1.1027 GA02	ODO

onsdag 10.2.10

08:30-16:00	Kirurgi (KURS) Chirurgia minor		Oslo legevakt	S2
09:00-16:00	(PRAKSIS) Praksis for ernæringsstudentene			ERN
10:15-10:30	studiedag			ALLE

---

torsdag 11.2.10

08:30-09:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Karbohydrater i mat; kjemi og fordøyelse	Jan Oxholm Gordeladze	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:30	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab Infusjon/ Sutur RH	K7
09:30-11:30	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab ØNH/Øye/ Nevro RH	K8
09:30-11:30	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab Thorax/ Abdomen RH	K9
11:45-13:45	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab Infusjon/ Sutur RH	K10
11:45-13:45	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab ØNH/Øye/ Nevro RH	K11
11:45-13:45	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab Thorax/ Abdomen RH	K12
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab Infusjon/ Sutur RH	K1
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) Ferdighetstrening	Hanne Storm	Ferdighetslab Thorax/ Abdomen RH	K3
14:00-16:30	Odontologi (KURS) Tannbestemmelse	Amer Sehic	Auditoriet GA02, Rom A1.1024 GA02, Rom A1.1026 GA02, Rom A1.1027 GA02	ODO

---

fredag 12.2.10

08:30-09:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Karbohydrater; opptak og metabolisme	Jan Oxholm Gordeladze	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P10
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P11
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P12
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P7
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P8
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P9
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P13
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P14
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P15
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P16
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P17
13:00-14:30	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P18
13:00-14:30	Anatomi (KURS) Diss 7: Retroperitoneale organer	Anne Spurkland	Disseksjonssal 1 GA01	P1-9
14:45-15:30	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE

4. semester

Semesteruke 4:

Karbohydrater

Kalenderuke 7

PBL-oppgave: Tynn og sliten

mandag 15.2.10

08:30-09:15	Patologi (FOR) Sykdommer i GI-traktus	Finn Per Reinholt	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Patologi (FOR) Intro: histo, GI-patologi	Finn Per Reinholt	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:30-12:00	Anatomi (KURS) Lever/galleveier/pancreas	Anne Spurkland	Histologisal GA01	P13-18
10:30-12:15	Medisinsk biokjemi (KURS) Kurs, glykogen	Jan Oxholm Gordeladze	Biokjemisalen GA01	P7-12
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P10
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P11
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P12
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P7
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P8
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P9
12:30-14:00	Anatomi (KURS) Lever/galleveier/pancreas	Anne Spurkland	Histologisal GA01	P1-6
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P13
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P14
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P15
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P16
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P17
14:30-16:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P18
14:30-16:00	Anatomi (KURS) Lever/galleveier/pancreas	Anne Spurkland	Histologisal GA01	P7-12
14:30-16:15	Medisinsk biokjemi (KURS) Kurs, glykogen	Jan Oxholm Gordeladze	Biokjemisalen GA01	P1-6

tirsdag 16.2.10

08:30-09:15	Ernæringslære (FOR) Proteiner- fordøyelse og absorpsjon	Bjørn Steen Skålhegg	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:15	Medisinsk biokjemi (KURS) Kurs, glykogen	Jan Oxholm Gordeladze	Biokjemisalen GA01	P13-18
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K1
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Stein A. Evensen	Ekspedisjonen vestibylen RH	K2
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K3
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K4
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Astrid Bergrem	Skranken ved hovedinngangen US	K5
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Svein-Oskar Frigstad	Eksp med.avd AS	K6
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Lohne Eftang	B203.006 AH	K7
13:00-16:00	Odontologi (KURS) Kursprøve Tannbestemmelser	Amer Sehic	Kurssal A1.1006 GA02	ODO

onsdag 17.2.10

08:30-16:00	Propedeutikk (KURS) tannsliping	Nina Rygh Thoresen	-	ODO
08:30-16:00	Kirurgi (KURS) Chirurgia minor		Oslo legevakt	S3
09:00-16:00	Praksis for ernæringsstudentene			ERN
10:15-10:30	studiedag			ALLE
14:00-16:00	(SEM) Forskerlinjens rekrutteringsseminar		Nye auditorium 13 GA01	ALLE

---

torsdag 18.2.10

08:30-10:15	Ernæringslære (FOR) Proteiner, metabolisme	Bjørn Steen Skålhegg	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K10
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K11
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Berte Marie Grimsmo Bøe	Skranken ved hovedinngangen US	K12
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Kari Tveito	Eksp med.avd AS	K13
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Rolf Aamodt	B202.073 AH	K14
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K8
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Aabakken	Ekspedisjonen vestibylen RH	K9

---

fredag 19.2.10

08:30-09:15	Ernæringslære (FOR) Lipider, fordøyelse og absorpsjon	Christian André Drevon	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Klinisk kjemi ved malabsorpsjon	Bjørn Christophersen	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Ernæringslære (FOR) Kostholdsvurdering av individer og grupper, makro/mikronæringsstoffer	Inger Therese Lillegaard	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P10
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P11
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P12
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P7
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P8
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P9
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P13
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P14
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P15
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P16
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P17
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P18

4. semester

Semesteruke 5:

Lipider, alkohol

Kalenderuke 8

PBL-oppgave: Akutte magesmerter

mandag 22.2.10

08:00-08:30	Ernæringslære (KURS) Peanøttinntak, fastende blodprøve	Christian André Drevon	Blodkurssal GA01	P1-6
08:30-09:15	Ernæringslære (FOR) Vitamin D	Jan Oxholm Gordeladze	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Ernæringslære (FOR) Kalsium	Jan Oxholm Gordeladze	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:30-12:00	Patologi (KURS) Patologi	Finn Per Reinholt	Histologisal GA01	P13-18
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P11
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P12
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P9
12:15-14:15	Ernæringslære (KURS) Lipider, fordøyelse og absorpsjon	Christian André Drevon	Blodkurssal GA01	P1-6
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P15
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P16
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P17
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P18
14:00-15:30	Patologi (KURS) Patologi	Finn Per Reinholt	Histologisal GA01	P7-12

tirsdag 23.2.10

08:00-08:30	Ernæringslære (KURS) Peanøttinntak, fastende blodprøve	Christian André Drevon	Blodkurssal GA01	P7-12
08:30-09:15	Ernæringslære (FOR) Lipoprotein metabolisme	Christian André Drevon	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Ernæringslære (FOR) Lipoprotein metabolisme	Christian André Drevon	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
11:00-12:30	Patologi (KURS) Patologi	Finn Per Reinholt	Histologisal GA01	P1-6
11:00-13:00	Ernæringslære (KURS) Kosthold	Elin Bjørge Løken	Datarom A1.1022 GA02	P13-18
11:00-13:00	Ernæringslære (KURS) Lipider, fordøyelse og absorpsjon	Christian André Drevon	Blodkurssal GA01	P7-12
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K1
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Stein A. Evensen	Ekspedisjonen vestibylen RH	K2
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K3
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K4
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Astrid Bergrem	Skranken ved hovedinngangen US	K5
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Svein-Oskar Frigstad	Eksp med.avd AS	K6
14:00-16:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Lohne Eftang	B203.006 AH	K7

onsdag 24.2.10

08:30-16:00	Kirurgi (KURS) Chirurgia minor		Oslo legevakt	S4
09:00-16:00	(PRAKSIS) Praksis for ernæringsstudentene			ERN
10:15-10:30	studiedag			ALLE

torsdag 25.2.10

08:30-09:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Alkohol - biologi, biokjemi, epidemiologi	Jørg Mørland	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Ernæringslære (FOR) Energiomsetningen i organismen/vektregulering	Christian André Drevon	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:15-11:00	Ernæringslære (FOR) Energiomsetningen i organismen	Christian André Drevon	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
11:30-12:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Klin.-kjem. Leverprøver	Lars Mørkrid	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K10
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K11
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Berte Marie Grimsmo Bøe	Skranken ved hovedinngangen US	K12
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Kari Tveito	Eksp med.avd AS	K13
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Rolf Aamodt	B202.073 AH	K14
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad	Seminarrom 6 AS	K8
13:00-15:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Merok Lars Aabakken	Ekspedisjonen vestibylen RH	K9

fredag 26.2.10

08:00-08:30	Ernæringslære (KURS) Peanøttinntak, fastende blodprøve	Christian André Drevon	Blodkurssal GA01	P13-18
08:30-09:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Energi homøostase	Jan Oxholm Gordeladze	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Insulin, glukagon og diabetes	Jan Oxholm Gordeladze	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:30-12:30	Ernæringslære (KURS) Lipider, fordøyelse og absorpsjon	Christian André Drevon	Blodkurssal GA01	P13-18
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P11
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P12
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P9
13:30-15:30	Ernæringslære (KURS) Kosthold	Elin Bjørge Løken	Datarom A1.1022 GA02	P1-6
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P15
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P16
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P17
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P18

4. semester

Semesteruke 6:

Absorpsjonsprosesser. Vitaminer.

Undersøkelsesteknikk.

Kalenderuke 9

PBL-oppgave: Vekttap

---

mandag 1.3.10

08:30-09:15	Ernæringslære (FOR) B-vitamin	David Smith	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Ernæringslære (FOR) B-vitamin	David Smith	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Møte med PBL-tillitsvalgte	Rune Blomhoff	Rom 2135 GA01	P1-18
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P10
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P11
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P12
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P7
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P8
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P9
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
13:15-14:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
13:30-15:30	Ernæringslære (KURS) Kosthold	Elin Bjørge Løken	Datarom A1.1022 GA02	P7-12
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P13
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P14
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P15
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P16
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P17
15:00-16:30	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P18

---

tirsdag 2.3.10

08:30-09:15	Ernæringslære (FOR) Jern	Tor-Arne Hagve	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Ernæringslære (FOR) Jern	Tor-Arne Hagve	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K1
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Stein A. Evensen	Ekspedisjonen vestibylen RH	K2
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K3
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K4
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Astrid Bergrem	Skranken ved hovedinngangen US	K5
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Svein-Oskar Frigstad	Eksp med.avd AS	K6
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Lohne Eftang	B203.006 AH	K7

---

onsdag 3.3.10

08:15-08:30	studiedag			ALLE
08:30-16:00	Kirurgi (KURS) Chirurgia minor		Oslo legevakt	S5
09:00-16:00	(PRAKSIS) Praksis for ernæringsstudentene			ERN

---

torsdag 4.3.10

08:30-09:15	Ernæringslære (FOR) Vitamin A	Rune Blomhoff	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Ernæringslære (FOR) Kostråd og forebygging av folkesykdommer	Rune Blomhoff	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:00	Orientering om eksamen	Rune Blomhoff	Store auditorium GA01	ALLE
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K10
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K11
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lene Bergendal Solberg	Skranken ved hovedinngangen US	K12
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Kari Tveito	Eksp med.avd AS	K13
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Rolf Aamodt	B202.073 AH	K14
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K8
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Aabakken	Ekspedisjonen vestibulen RH	K9

---

fredag 5.3.10

08:30-10:15	Farmakologi og toksikologi (FOR) Legemiddeloptak og omsetning	Dagny Sandnes	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P11
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P12
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P9
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P13
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P14
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P15
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P16
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P17
14:00-15:30	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P18

4. semester
Semesteruke 7:
Lever mm.
Kalenderuke 10

PBL-oppgave: Ingen

mandag 8.3.10

08:30-09:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Diabetes type 2	Jan Oxholm Gordeladze	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Indremedisin (FOR) Diabetesklinikk	Jens Bollerslev	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Ernæringslære (FOR) Vitaminer og antioksydanter	Jan Øivind Moskaug	Nye auditorium 13 GA01	ALLE

tirsdag 9.3.10

08:30-10:15	Farmakologi og toksikologi (FOR) Legemidler og toksikologi	Lasse Ansgar Skoglund	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K1
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Stein A. Evensen	Ekspedisjonen vestibylen RH	K2
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K3
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K4
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Astrid Bergrem	Skranken ved hovedinngangen US	K5
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Svein-Oskar Frigstad	Eksp med.avd AS	K6
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Lohne Eftang	B203.006 AH	K7

onsdag 10.3.10

08:15-08:30	studiedag			ALLE
09:00-09:15	(PRAKSIS) Praksis for ernæringsstudentene			ERN
09:00-11:00	(PRAKSIS) Oppsummering av praksis for ernæringsstudentene		Seminarrom 2180 GA01	ERN

torsdag 11.3.10

12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K10
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K11
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lene Bergendal Solberg	Skranken ved hovedinngangen US	K12
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Kari Tveito	Eksp med.avd AS	K13
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Rolf Aamodt	B202.073 AH	K14
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K8
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Aabakken	Ekspedisjonen vestibylen RH	K9

fredag 12.3.10

08:15-08:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

4. semester

Semesteruke 8:

Integrert metabolisme.

Kalenderuke 11

PBL-oppgave: Ingen

---

mandag 15.3.10

12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K1
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Stein A. Evensen	Ekspedisjonen vestibylen RH	K2
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K3
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K4
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K5
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Svein-Oskar Frigstad	Eksp med.avd AS	K6
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Lohne Eftang	B203.006 AH	K7

---

tirsdag 16.3.10

12:00-13:30	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lene Bergendal Solberg	Skranken ved hovedinngangen US	K12
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Ewa Pomianowska	Rom D2.4075B RH	K10
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Tom Erling Nordby	Skranken ved hovedinngangen US	K11
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Kari Tveito	Eksp med.avd AS	K13
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Rolf Aamodt	B202.073 AH	K14
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Marianne Aarstad Merok	Seminarrom 6 AS	K8
12:00-14:00	Propedeutikk (KLIN-SMÅGR) propedeutikk	Lars Aabakken	Ekspedisjonen vestibylen RH	K9

---

onsdag 17.3.10

08:15-08:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

---

torsdag 18.3.10

08:15-08:30	studiedag			ALLE
-------------	-----------	--	--	------

---

fredag 19.3.10

09:00-14:00	(OBL) Eksamen			ALLE
-------------	---------------	--	--	------

10 Liste over undervisere/faglige kontaktpersoner

10.1 PBL-veiledere, semesteruke 2-6

PBL-gruppe og PBL-veileder vil du som er student finne i studieportalen Mine Studier ca. en uke før semesterstart. Oppdatert liste over PBL-veiledere vil bli publisert på denne nettadressen ca. en uke før semesterstart:

<http://www.uio.no/studier/emner/medisin/med/MEDSEM4A/v10/undervisning/pbl.xml>

Liste over PBL-veiledere og gruppefordeling vil også bli slått opp på oppslagstavla for 4. semester i Domus Medica ca. en uke før semesterstart.

10.2 Forelesere og kursholdere

Professor Torill Berg, Avdeling for fysiologi
Rune Blomhoff, Avdeling for ernæringsvitenskap
Professor Jens Bollerslev, Medisinsk avdeling, RH
Professor Pål Brodin, Institutt for oral biologi
Professor Bjørn Christophersen, Institutt for klinisk biokjemi, RH
Professor Christian A. Drevon, Avdeling for ernæringsvitenskap
Vitenskapelig assistent Jannicke Fredriksen, Avdeling for ernæringsvitenskap
Førsteamanuensis Hilde Kanli Galtung, Institutt for oral biologi
Professor Jan Oxholm Gordeladze, Avdeling for biokjemi
Professor Tor Arne Hagve, Ahus
Postdoktor Trude Handal, Institutt for oral biologi
Professor Robert Horn, Avdeling for biokjemi
Førsteamanuensis Kirsten B. Holven, Avdeling for ernæringsvitenskap
Forsker Inger Therese Lillegaard, Avdeling for ernæringsvitenskap
Professor Edvard B. Messelt, Institutt for oral biologi
Førsteamanuensis Jan Moskaug, Avdeling for biokjemi
Professor II Lars Mørkrid, Institutt for klinisk biokjemi, RH
Professor Jørg Mørland, Statens rettsstoksikologiske institutt
Universitetslektor Lydia Ragan, Avdeling for anatomi
Professor Finn P. Reinholt, Institutt for patologi
Professor Eric Rinvik Avdeling for anatomi
Professor Steinar Risnes, Institutt for oral biologi
Professor Morten Rykke, Institutt for klinisk odontologi
Professor Dagny Sandnes, Farmakologisk inst.
Stipendiat Amer Sehic, Institutt for oral biologi
Professor Arnulf Skjennald, Røntgenavdelingen, Ullevål universitetssykehus
Professor Lasse Skoglund, Institutt for klinisk odontologi
Professor Bjørn Skålhegg, Avdeling for ernæringsvitenskap
Professor David Smith, Avdeling for ernæringsvitenskap
Professor Hans-Jørgen Smith, Radiologisk avdeling, RH
Professor Anne Spurkland, Avdeling for anatomi

10.3 Kontaktpersoner propedeutikkundervisning, medisin

Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet:

Professor Lars Aabakken, Medisinsk avd., tlf.: 23 07 23 87,

lars.aabakken@medisin.uio.no

Professor Stein A. Evensen, Medisinsk avd., tlf: 23 07 00 00,

s.a.evensen@medisin.uio.no

Klinisk stipendiat Ewa Pomianowska, Kirurgisk avd., tlf.: 23 07 47 07,

ewa.pomianowska@medisin.uio.no

Førsteamanuensis Hanne Storm, Ferdighetssenteret, tlf: 23 07 43 98,

hanne.storm@medisin.uio.no

Konsulent Ellen Finsberg, Medisinsk avd., tlf.: 23 07 24 65,

ellen.finsberg@medisin.uio.no

Oslo universitetssykehus, Aker:

Professor Bjørn Moum, Medisinsk klinikk, tlf.: 22894502, bjorn.moum@medisin.uio.no

Lege Svein-Oskar Frigstad, Medisinsk klinikk, 23033101, svein-oskar.frigstad@aus.no

Lege Kari Tveito, Medisinsk klinikk, kari.tveito@aus.no

Klinisk stipendiat Marianne Aarstad Merok, Kirurgisk klinikk, tlf. 22 89 40 00,

m.a.merok@medisin.uio.no

Konsulent Gerd Odiin, Kirurgisk avd., tlf.: 22 89 47 56, g.i.odiin@medisin.uio.no

Konsulent Signe Nøsterud, Medisinsk klinikk, tlf.: 22 89 49 74,

s.t.nosterud@medisin.uio.no

Oslo universitetssykehus, Ullevål:

Professor Lars Nordsletten, Kirurgisk divisjon, tlf.: 22 11 95 50,

lars.nordsletten@medisin.uio.no

Klinisk stipendiat Tom E. Nordby, t.e.nordby@medisin.uio.no

Klinisk stipendiat Berte Marie Grimsmo Bøe, b.m.g.boe@medisin.uio.no

Stipendiat Thomas Schwartz, thomas.schwartz@medisin.uio.no

Stipendiat Astrid Bergrem, astrid.bergrem@medisin.uio.no

Lege Lene B. Solberg, l.b.solberg@medisin.uio.no

Konsulent Aase Kristoffersen, Kirurgisk divisjon, tlf.: 22 11 95 41,

a.w.kristoffersen@medisin.uio.no

Konsulent Marit Knudsen, Medisinsk divisjon, tlf.: 22 11 98 55,

marit.knudsen@medisin.uio.no

Akershus universitetssykehus:

Klinisk stipendiat Rolf Aamodt, Avd. for gastroenterologisk kirurgi Ahus,

rolf.aamodt@medisin.uio.no tlf 02900

Klinisk stipendiat Lars Eftang, Avd. for gastroenterologisk kirurgi Ahus,

lars.eftang@ahus.no, tlf: 02900

Avd. leder Berit Lund Opheim, b.l.opheim@medisin.uio.no tlf: 67 96 88 46

Konsulent Vibeke Bjørklund, v.s.bjorklund@medisin.uio.no, telefon: 67 96 88 55

PROPEDEUTIKK

Første fremmøte:

	Tirsdag 26.01.10	Torsdag 28.01.10
Aker, Kirurgisk Klinikk	kl. 12.00 K-1	kl. 14.00 K-8
Rikshospitalet, Medisinsk avdeling	kl. 12.00 K-2	kl. 14.00 K-9
Rikshospitalet, Kirurgisk avdeling	kl. 12.00 K-3	kl. 14.00 K-10
Ullevål, Kirurgisk divisjon	kl. 12.00 K-4	kl. 14.00 K-11
Ullevål, Kirurgisk divisjon	kl. 12.00 K-5	kl. 14.00 K-12
Aker, Medisinsk Klinikk	kl. 12.00 K-6	kl. 14.00 K-13
Akershus Universitetssykehus:	kl. 12.00 K-7	kl. 14.00 K-14

Fremmøte Aker Kir.:	Seminarrom, 5. etasje (Studentseksjonen), bygg 4
Fremmøte Aker Med.:	Ekspedisjon i 1. etasje (hent hvitt tøy i vaskeri like ved)
Fremmøte Ullevål Kir.:	Ved skranken i hovedinngangen
Fremmøte Ullevål Med.:	Vestibyle Hovedinngangen
Fremmøte RH Med.:	Vestibyle Hovedinngangen
Fremmøte RH Kir.:	Rom D2.4075 RH
Fremmøte Ahus:	Nærmere info. på oppslagstavle DM og e-post v/semesterstart

Ta med: Stetoskop, pennelykt, reflekshammer, studiehefter i overflateanatomi, notisblokk og bylant. Alle studentene må møte i hvit frakk.

ID-kort på Ahus

ID-kortet viser hvem du er og gir deg tilgang til å hente hvitt tøy. ID-kort kan hentes på Servicesenteret alle dager mellom 07.30 og 16.00. Henvend deg i hovedresepsjonen ved Akershus universitetssykehus, så får du hjelp til å ta deg til Servicesenteret. Husk at kortet skal leveres tilbake når du er ferdig med semesteret!

Chirurgia minor (Legevakten):

Seksjonsoverlege Knut Melhuus, Legevakten, Storgt. 40, 0182 Oslo tlf.: 22 11 80 80,

E-post: knut.melhuus@uus.no

Overlege Martine Enger, Legevakten, Storgt. 40, 0182 Oslo tlf.: 22 11 80 80/22 11 72 37

e-post: martine.enger@uus.no

4B

Bevegelsesapparatet

I dette semesteret vil du ha undervisning om bevegelsesapparatets struktur og funksjon og lære om ulike sykdommer og helseproblemer knyttet til skjelett, ledd og muskulatur. Undervisningen vil dels foregå på Domus Medica, dels på ulike kliniske avdelinger i Oslo-området. Bevegelsesapparatets ulike regioner gjennomgås separat i følgende rekkefølge:

- hofte
- kne
- fot/ankel
- rygg
- nakke
- skulder
- albue/hånd

11 Læringsmål

11.1 Overordnede mål

- Studentene skal kunne beskrive bevegelsesapparatets struktur og funksjon i tilstrekkelig detalj til å kunne undersøke og vurdere om funksjonen er normal.
- Dersom det er avvik fra normalfunksjonen, skal studentene kunne fastslå om årsaken er knyttet til skjelettet, leddet og/eller muskulaturen, og om pasientens symptomer og funn kan tilskrives en bestemt sykdom eller skade i bevegelsesapparatet.
- Studentene skal ha kunnskaper om symptomer og funn som er karakteristiske for de vanligste sykdommene i bevegelsesapparatet, tilegne seg kunnskaper og erfaring i anamneseopptak, undersøkelsesteknikk og klinisk kommunikasjon, samt ha kunnskaper om supplerende undersøkelser, som bl.a. bruk av billeddiagnostikk.
- Studentene skal kunne tilegne seg pasientens eget perspektiv og bekymring i forhold til tilstanden.
- Studentene skal ha kunnskaper om den samfunnsmessige betydningen av sykdom, skade og lyte i bevegelsesapparatet.
- Studentene skal ha kunnskaper om hvordan psykologiske faktorer og atferd kan manifestere seg med symptomer fra bevegelsesapparatet, og kjenne viktige mestringsstrategier hos pasienten.
- Studentene skal kjenne til risikofaktorer for utvikling og forverring av sykdom, og ut fra denne kunnskapen identifisere strategier for forebygging av kronisk sykdom.
- Studentene skal kjenne til og forstå de viktigste prinsippene for rehabilitering av mennesker med sykdommer i muskel- og skjelett systemet.

11.2 Læringsmål knyttet til de enkelte regioner

For hver av de 7 regionene skal studentene kunne:

- Identifisere anatomiske strukturer (på preparater og på mennesker) som utgangspunkt for klinisk undersøkelse, og forstå de biomekaniske prinsippene som ligger til grunn for den enkelte bevegelse.
- Kunne gjennomføre en selvstendig klinisk undersøkelse.
- Angi beliggenheten av de viktigste lymfeknuter og de viktigste nerver og blodårer og deres forsyningsområder.
- Vurdere eventuelle avvik fra det normale, ha en oppfatning om hva som kan være aktuelle diagnoser og hvilken behandlingsstrategi en bør legge opp til
- Angi og diagnostisere de viktigste skadetyper og sykdommer
- Angi indikasjon for forskjellige typer av billeddiagnostikk

11.3. Læringsmål knyttet til bevegelsesapparatet generelt

For bevegelsesapparatet generelt skal studentene kunne:

- Ta opp anamnese og utføre en klinisk undersøkelse rettet mot sykdommer i bevegelsesapparatet.
- Angi hvordan de vanligste sykdommer i bevegelsesapparatet diagnostiseres og behandles.
- Forklare hvordan biologiske, psykiske og sosiale faktorer kan virke inn på hverandre og ha betydning for symptompresentasjon og sykdomsutvikling (biopsykososial sykdomsmodell).
- Angi indikasjonen for de viktigste laboratorieprøver relatert til sykdommer i bevegelsesapparatet.
- Identifisere anatomiske strukturer på røntgenbilder og angi tydelige avvik fra det normale.
- Beskrive de samfunnsmessige konsekvenser av sykdommer i bevegelsesapparatet.
- Redegjøre for de viktigste behandlingsformene for sykdommer og skader i bevegelsesapparatet og grunnlaget for dem.
- Beskrive det allmennt medisinske fagperspektiv og allmennlegens arbeidsmåter med vekt på forskjeller fra klinisk praksis i sykehus.
- Beskrive hvordan et rehabiliteringsopplegg planlegges og gjennomføres, primært i en rehabiliteringsinstitusjon, men også i førstelinjetjenesten.
- Utføre testing av spinale reflekser som er relevante for rotlesjoner i nakke og rygg.
- Gjennomføre en konsultasjon med vektlegging av både god ivaretagende klinisk kommunikasjon og god undersøkelsesteknikk.

12. Undervisnings- og arbeidsformer

PBL og forelesninger har det samme innhold og målsetning som i "fordøyelse/ernærings"-blokken. Det er 8 PBL-oppgaver i "bevegelsesapparatet", se semesterbokens pkt. 5.

12.1. Kurs

Disseksjon/histologi

Som i fordøyelse- og ernæringsblokken.

Normalanatomisk funksjonsundersøkelse (obligatorisk undervisning)

Studentene undersøker hverandre; tre PBL-grupper slås sammen. De seks undervisningsgangene tar for seg hver sin region innen bevegelsesapparatet, på samme måte og i samme rekkefølge som den kliniske undervisningen. Det er utarbeidet et eget hefte for undervisningen. Gruppene vil bli veiledet av anatomilærere. Det forutsettes at den enkelte student forbereder seg faglig og medbringer passende tøy (badetøy, kort treningstøy e.l.) samt atlas.

Chirurgia minor på Legevakten (innføringskurset er obligatorisk undervisning)

Praktisk kurs i kirurgia minor på Legevakten i Storgt. 40: studentene deles i grupper på 8-9 studenter. Hver gruppe bruker én studiedag (onsdag) til et innføringskurs. Fra 0830-1130 undervises det i kirurgisk sårbehandling, inkl. enkelt instrumentlære, anestesi- og suturteknikk og demonstrasjon av sårbehandling på pasient. Det legges opp til at så mange som mulig skal utføre sutur under veiledning. Fra kl. 1200-1600 undervises det i bruddbehandling. Studentene vil intervju og undersøke pasienter med skader i bevegelsesapparatet, og røntgenbilder og behandlingsteknikker vil bli demonstrert. Studentene vil også lære basal gipseteknikk, og utføre gipsing på hverandre. Etter dette innføringskurset skal alle studentene etter tur følge vakthavende lege på ettermiddager og i helger frem til og med tirsdag i påfølgende uke. To studenter kan være tilstede på skadeavdelingen samtidig, og det settes opp en liste hvor det fremkommer hvilke leger på hhv. sår- og bruddavdelingen som til enhver tid har ansvaret for studentene.

NB! Innføringskurset er obligatorisk.

Kommunikasjon (obligatorisk undervisning)

Kurset går over to ganger å tre undervisningstimer i de samme gruppene som i PBL. Det vil forekomme endringer i timeplanen. Det legges opp til at hver av gruppemedlemmene skal intervju en pasient og få personlig feedback på sin kommunikasjonsform. Alle tider/dager som er anført i timeplanen vil ikke nødvendigvis bli benyttet til undervisning, følg derfor med på oppslagstavlen.

Ved sykdom eller annet gyldig fravær må bytte av gruppe avtales spesielt med professor Arnstein Finset, Institutt for medisinske atferdsfag, tlf. 22851435, e-post: arnstein.finset@medisin.uio.no

Undervisningen skal gi studentene anledning til å trene på opptak av anamnese med kartlegging av de biopsykososiale aspekter ved pasientens tilstand. Det er en smågruppebasert undervisning der hver student skal ha anledning til å intervju pasient med kronisk sykdom i bevegelsesapparatet. Progresjon fra 1. semester uttrykkes i klarere vektlegging av pas. helsemessige tilstand, hva som er viktig for pas. samt ferdighetstrinn 4 og 5. Viktige elementer:

- Kartlegge pasientens helsetilstand
  - symptommessig
  - funksjonsmessig
  - trekke ut relevant, målrettet anamnestisk informasjon
- Repetisjon av:
  - ferdighet 1 - aktiv lytting
  - ferdighet 2 - åpne/lukkede spørsmål
  - ferdighet 3 – reformulere hendelser/tanker
- Fokus på/trening i
  - ferdighet 4 – speile følelser
  - ferdighet 5 – bekrefte/berolige
  - fokusere med lukkede spørsmål på avgrensede temaer
  - oppsummere
  - avslutte en konsultasjon

Da kurset går over to dager er det ikke mulig å ha fravær i klinisk kommunikasjonskurs i 4. semester.

Rehabilitering

Kurset gir en kort innføring i rehabiliteringsmedisin med utgangspunkt i multitraume som eksempel på en aktuell pasientkategori. Kurset vil omfatte klinikk med presentasjon av pasient(er), beskrivelse av rehabiliteringsprosessen, en kort presentasjon av det tverrfaglige team og de ulike faggruppers arbeidsområde, som en diskusjon omkring det å leve med og mestre en mer eller mindre varig funksjonshemming. Kurset går over to undervisningstimer med pasient samt en kursdag på Sunnaas sykehus med vekt på rehabilitering i sykehus, såvel som langtidsforløp og oppfølging utenfor sykehus.

12.2. Klinisk smågruppeundervisning

Obligatorisk undervisning

Klinisk smågruppeundervisning i bevegelsesapparatet. Følgende praktisk, klinikkrettet smågruppeundervisning gjennomføres i bevegelsesapparatblokken:

- **Klinisk smågruppeundervisning/uketjeneste** 7 ganger à 2 undervisningstimer. Av faglige hensyn bør det ikke være mer enn 6 studenter pr. gruppe. 90 medisinerstudenter tilsvarer da 15 grupper. Hver gruppe skal fortrinnsvis ha en fast klinisk smågruppelærer i hele perioden. Hver av de syv

undervisningsgangene fokuserer etter tur på regionene listet over. Vanligvis deles studentgruppene i tre, slik at to og to studenter selvstendig undersøker hver sin pasient. Etter ca. én time samles gruppen. Etter tur gir studentene et resymé av pasientenes sykehistorie og demonstrerer funn for resten av gruppen, inkl. evt. røntgenbilder. Lærer bidrar aktivt i denne delen for å få frem de mest karakteristiske kliniske funn. Deretter diskuteres differensialdiagnoser og behandling.

- **Avdelingstjeneste:** etter tur skal studentene delta én dag i det praktiske, kliniske arbeidet, slik som morgenmøte, previsit og visit, ved den avdelingen/ poliklinikken hvor de ellers har organisert klinisk smågruppeundervisning. Vanligvis har 2 studenter avdelingstjeneste samtidig. I løpet av denne dagen skal de skrive én pasientjournal, som skal godkjennes av klinisk smågruppelærer. Dette organiseres ved at hver avdeling/sengepost/poliklinikk hvor det foregår smågruppeundervisning har en liste der studentene i starten av blokken fører opp hvilken dag de skal delta i avdelingstjenesten. Fortrinnsvis legges avdelingstjenesten til ”studiedagen”, men studentene må være forberedt på å “ofre” annen undervisning denne dagen, unntatt PBL-møtene, normalanatomisk funksjonsundersøkelse og klinisk smågruppeundervisning (som er obligatorisk).

Skriftlig materiale vedr. pasienter og pasientbehandling er juridiske dokumenter.

Disse er omfattet av taushetsløftet og må under ingen omstendighet komme på avveie. Slike dokumenter skal ikke fjernes fra sykehusets område, og må oppbevares slik avdelingene har bestemt. Får man utlånt en journal har man et personlig ansvar for at den blir oppbevart reglementert, at uvedkommende ikke får tilgang til opplysninger fra journalen og at den kommer tilbake til avdelingen så snart som mulig.

ID-kort på Ahus:

På Ahus må du ha ID-kort for å få tilgang til sykehusets avdelinger, til hvitt tøy, til pc med pasientnett og parkeing i parkeringshus. Det er derfor viktig at du tar kursene før du kommer til Ahus:

For å få ID-kort på Ahus må du gjennomføre 4 obligatoriske e-læringsprogram. Du vil få tilsendt brukernavn og passord sammen med veiledning så snart vi har fått informasjon fra fakultetet om hvilke studenter som skal være på Ahus. Kursene kan tas fra en hvilken som helst pc med internett-tilgang.

Dere som har tatt kursene og fått ID-kort til nytt sykehus tidligere trenger ikke gjøre dette på nytt. Dere som fortsatt har kortet: Ta det med slik at det kan reaktiveres.

13. Læremidler/ anbefalt litteratur

a) Anbefalt litteratur.

Se: <http://www.ub.uio.no/umh/litteratur/medisin/>

b) Nettbaserte læremidler.

Se: <http://www.med.uio.no/medinf/sem1/index.htm>

For webleksjoner i bevegelsesapparatet: <http://www.med.uio.no/studier/elaring/>

14. Evaluering/eksamen

Godkjenning av klinisk uketjeneste

For å få godkjent den kliniske uketjenesten må studenten ha:

- tatt opp og skrevet minst én godkjent journal på pasient med lidelse i bevegelsesapparatet (i forbindelse med avdelingstjenesten)
- demonstrert evne til selvstendig undersøkelse av pasient med lidelse i en hvilken som helst region av bevegelsesapparatet
- maksimum én dags fravær i kurset i normalanatomisk funksjonsundersøkelse
- maksimum én dags fravær i den klinisk rettede smågruppeundervisning

For å kunne gå opp til eksamen må studenten også ha gjennomført og godkjent kurs i kommunikasjon og tatt praktisk innføringskurs i *cirurgia minor*.

Praktiske prosedyrer

Dette er en oversikt over *praktiske prosedyrer* som studentene skal tilegne seg i ny studieplan Oslo '96, 4. semester. Det er listet opp hvordan den enkelte prosedyre forventes innlært, på hvilket nivå den skal innlæres og med hvilken metode.

Det er viktig å merke seg at denne oversikten *ikke omfatter samtlige kliniske ferdigheter*. Den er forsøkt begrenset til enklere, veldefinerte praktiske prosedyrer som jo bare utgjør en liten del av den totale ferdighetsinnlæring. Innlæringen av slike prosedyrer skiller seg fra innlæring av andre kliniske ferdigheter, bl.a. ved at det er mulig å fastsette et nivå for utførelse, og at det relativt enkelt kan kontrolleres at ferdigheten er innlært på spesifisert nivå. Når det gjelder anamneseopptak, generell klinisk undersøkelse og undersøkelse innen enkeltfag, er krav til ferdigheter presisert i både overordnede mål og delmål for hvert semester. Disse ferdighetene er til dels meget komplekse og bør utvikles gradvis gjennom hele studiet. Oversikten må altså ikke forstås som at det ansees viktigere å lære å utføre visse praktiske prosedyrer enn å kunne kommunisere med og undersøke pasienter.

Det er hver enkelt students ansvar å sørge for at prosedyrene blir innlært på det spesifiserte nivå. Kravene til praktiske prosedyrer er en del av læringsmålene og kan testes til eksamen. Semesterstyret/lærerne har ansvar for at det er tilbud om undervisning /trening i semesteret som gjør det mulig å oppfylle kravene.

Forklaring til tabellen:

Nivå:

En angivelse av det nivået ferdigheten skal beherskes på etter gjennomført semester.

Tallkoden refererer til fire alternativer:

1. Har sett ferdigheten bli utført.
2. Har selv utført ferdigheten på modell/fantom/preparat/medstudent.

3. Har selv utført ferdigheten minst én gang på pasient.
4. Kan utføre ferdigheten selvstendig.

Innlæringsmetode:

Angir den eller de metoder som kan brukes for å lære prosedyren. Bokstavene refererer til fire alternativer:

- a) Klinisk uketjeneste/"bedside" smågruppeundervisning. Propedeutikk-undervisning.
- b) Tilstedeværelse på sengepost/poliklinikk utenom organisert undervisning.
- c) Bruk av ferdighetssenter.
- d) Spesielt arrangerte kurs.

Forts.sem. :

Angir om ferdighetsinnlæringen fortsetter i et senere semester, eller om den slutføres (S) i dette semesteret.

Ferdighetsliste for 4. semester

<i>Prosedyre</i>	<i>Nivå</i>	<i>Innlæringsmetode</i>	<i>Forts.sem.</i>
Enkel sårsutur	3	a) + b) + c)	10, 11/12
Lokal- og ledningsanestesi	3	a) + b) + c)	10, 11/12
Enkelt sårstell og forbindelse	3	a) + b)	10
Støttebandasjere og "tape" ledd	3	a) + b) + c)	10, 11/12

Godkjenning av disseksjon - stasjonstest

I uke 19 skal alle studentene avlegge en stasjonstest i makroanatomi på dissekerte preparater, der oppaven er å navnsatte bestemte strukturer. Dette er ingen eksamen, men en kursprøve etter gjennomført disseksjonskurs. Denne kursprøven må godkjennes for at studentene skal få delta i den praktiske eksamenen. Det vil arrangeres ny stasjonstest for studenter som ikke besto den første.

Eksamen i bevegelsesapparatet

Alle studentene skal opp til praktisk eksamen i bevegelsesapparatet. Halvparten av studentene eksamineres i normalanatomisk undersøkelse av anatomer, mens de øvrige er oppe til klinisk eksamen, fortrinnsvis på det sted hvor de har hatt klinisk smågruppeundervisning. Studentene skal i begge tilfelle foreta og presentere en grundig undersøkelse av en av bevegelsesapparatets regioner, og kunne resonnerer omkring normal/patologiske strukturelle og funksjonelle forhold. De studentene som eksamineres med pasienter skal også kunne presentere forslag til diagnose og enkle behandlingstiltak.

Eksamen er av 30-45 minutters varighet og avvikles torsdag og fredag i slutten av semesteret. En oversikt over om studentene skal opp torsdag eller fredag offentliggjøres en uke før første eksamensdag i Mine studier. Oversikten lenkes som læringsressurs til første muntlige eksamensdag i timeplanen. Hvorvidt studentene skal eksamineres i normalanatomisk undersøkelse eller skal ha klinisk eksamen offentliggjøres 2 døgn før eksamen. Disse kandidatlistene lenkes til den enkelte eksamensdag i timeplanen.

Forskrifter

Utfyllende regler til Forskrift om avleggelse og gjennomføring av eksamener og prøver ved Universitetet i Oslo for graden cand.med. ifølge studieplanen av 1996 § 11:

Studenter uten gyldig forfall til eksamen kan ikke fremstille seg til utsatt prøve, og må gå ned et kull. Gyldig forfall er:

- a) Studenten blir syk før eksamen starter (må legitimeres med legeattest utstedt eksamensdagen og leveres Studieseksjonen innen tre dager)
- b) Studenten blir syk under eksamen (studenten må umiddelbart henvende seg til Helsetjenesten, Blindern)
- c) Studenter som får «ikke bestått» til ordinær eksamen
- d) Andre tungtveiende grunner, f.eks. dødsfall i nær familie

Om du stryker eller ikke møter til skriftlig eksamen 4A, ordinær og kontinuasjon, får du likevel gå opp til muntlig eksamen 4B (medisin), praktisk eksamen 4B (odontologi) eller emne ERN 2110 (ernæring), forutsatt at du har godkjent den obligatoriske undervisningen. Du får imidlertid ikke begynne på 5. semester før 4A er bestått. Du rykker uansett ned ett kull, og må ta 4A på nytt.

NESTE SEMESTER BEGYNNER MANDAG 16. AUGUST 2010 FOR MEDISINSTUDENTENE.

MEDISIN, ERNÆRING OG ODONTOLOGI SKILLER LAG ETTER 4A, OG ERNÆRING OG ODONTOLOGI MÅ SJEKKE EGNE TIMEPLANER PÅ NETT.

15. Timeplan 4B

Odontologi-, ernæring- og medisinstudentene skiller lag fra og med uke 9.

Disseksjonene og demonstrasjonene i disseksjonsal 1, DM. Funksjonsundersøkelsene i overflatesalen, DM.

Kursledere for disseksjonene og funksjonsundersøkelsene: Per Brodal, Per Holck, Eric Rinvik og Lydia Ragan.

PBL-undervisningen: se liste pkt. 16.1. Kontaktpersoner for klinisk smågruppeundervisning: se pkt. 16.3.

En oppdatert timeplan finner medisinstudentene i Studieportalen "Mine Sider":
<https://minestudier.uio.no/>

Odontologistudentene finner sin timeplan på <http://www.uio.no/studier/emner/odont>.

Ernæringstudentene finner sin timeplan på
<http://www.uio.no/studier/emner/medisin/nutri/ERN2110/>

4. semester

Semesteruke 9:

Muskel/ledd. Smertefysiologi og psykologi

Kalenderuke 12

PBL-oppgave: Diffuse plager

---

mandag 22.3.10

10:15-10:30 fri

ALLE

---

tirsdag 23.3.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Semesterintroduksjon	Tore Kristian Kvien, Per Erling Holck	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) Intro: Ledd	Per Erling Holck	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Indremedisin (FOR) Bevegelsesapparatets sykdommer	Tore Kristian Kvien	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
11:30-12:15	Indremedisin (FOR) Bevegelsesapparatets sykdommer	Tore Kristian Kvien	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9

---

onsdag 24.3.10

08:30-16:00 Kirurgi (KURS) Chirurgia minor
10:15-10:30 studiedag

Oslo legevakt

S6
ALLE

---

torsdag 25.3.10

08:30-09:15	Medisinsk biokjemi (FOR) Muskelmetabolisme	Jan Oxholm Gordeladze	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Allmennedisin (FOR) Myalgi i allmennmedisin	Bjørgulf Claussen	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Fysiologi (FOR) Smertefysiologi	Arild Njå	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
11:30-13:15	Anatomi (KURS) Histo: Ben- og leddutvikling	Per Erling Holck	Blodkurssal GA01	P1-7
13:30-15:15	Anatomi (KURS) Histo: Ben- og leddutvikling	Per Erling Holck	Blodkurssal GA01	P8-14

---

fredag 26.3.10

08:30-09:15	Fysiologi (FOR) Muskelfysiologi	Arild Njå	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysiologi (FOR) Muskelfysiologi	Arild Njå	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Smertepsykologi	Arnstein Finset	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
11:30-12:15	Fysiologi (FOR) Smertefysiologi	Arild Njå	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
14:15-15:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9

4. semester

Semesteruke 10:

Hofte. Rehabilitering, Osteoporose

Kalenderuke 14

PBL-oppgave: Fru Hansens hofteproblemer

mandag 5.4.10

08:00-08:15 2. påskedag

ALLE

tirsdag 6.4.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Hofteanatomi	Per Erling Holck	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) Hofteanatomi	Per Erling Holck	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
10:30-12:00	Anatomi (KURS) Diss 1: Setemusklær	Per Erling Holck	Disseksjonssal 1 GA01	P1-7
12:15-13:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7

onsdag 7.4.10

08:30-09:15	Fysikalsk medisin (FOR) Rehabilitering	Emil Kostovski	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Fysikalsk medisin (KLINIKK) Rehabilitering	Emil Kostovski	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	Anatomi (KURS) Diss 2: Forside lår	Per Alf Brodal	Disseksjonssal 1 GA01	P8-14
12:15-13:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE

torsdag 8.4.10

08:30-10:00	Anatomi (KURS) Diss 3: Medial/dorsalside lår	Per Alf Brodal	Disseksjonssal 1 GA01	P1-7
10:15-11:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
11:15-12:45	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, hofte	Eric Rinvik	Overflatesal GA01	P7-9
13:00-14:30	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, hofte	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P4-6

fredag 9.4.10

08:30-09:15	Indremedisin (FOR) Lårhalsbrudd - et aldersmedisinsk perspektiv	Torgeir Bruun Wyller	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Indremedisin (FOR) Lårhalsbrudd - et aldersmedisinsk perspektiv	Torgeir Bruun Wyller	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
10:30-12:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, hofte	Eric Rinvik	Overflatesal GA01	P10-12
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
12:15-13:45	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, hofte	Per Alf Brodal	Overflatesal GA01	P1-3
14:00-15:30	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, hofte	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P13-14

4. semester

Semesteruke 11:

Hofte, NSAID-analgetika, artrose

Kalenderuke 15

PBL-oppgave: Ingen

---

mandag 12.4.10

08:30-09:15	Radiologi (FOR) Hofte og bløtdeler	Eva Kirkhus	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) Proprioseptorer	Arild Njå	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Fysiologi (FOR) Reflekser	Arild Njå	Nye auditorium 13 GA01	ALLE

---

tirsdag 13.4.10

08:30-09:15	Fysikalsk medisin (FOR) Klinisk undersøkelse	Ellen-Cecilie Røe	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Farmakologi og toksikologi (FOR) NSAID-analgetika/ artrose	Tore Kristian Kvien	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Farmakologi og toksikologi (FOR) NSAID-analgetika/ artrose	Odd Brørs	Nye auditorium 13 GA01	ALLE

---

onsdag 14.4.10

08:00-08:15	Studiedag			ALLE
08:30-16:00	Kirurgi (KURS) Chirurgia minor		Oslo legevakt	S7

---

torsdag 15.4.10

13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K10
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Per-Henrik Randsborg	S105.007 AH	K16
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Mads Anders Oksum	S305.007 AH	K17
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Ola-Lars Sømme Hammer	S305.012 AH	K18
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Olav Reikerås	Ekspedisjonen ortopedisk avd RH	K5
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Erik Bautz-Holter		K1
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K2
14:45-16:15	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K6
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K11
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Jan Erik Madsen	Ortopedisk poliklin US	K13
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Lars Nordsletten	Ortopedisk poliklin US	K14
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Lars Engebretsen	Oslo legevakt	K15
16:30-18:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K7

---

fredag 16.4.10

13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K12
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K8
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K9
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K3
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Hofte	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K4

4. semester

Semesteruke 12:

Kne.

Kalenderuke 16

PBL-oppgave: Tore Jensens kne

mandag 19.4.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Kneets anatomi	Per Erling Holck	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) Kneets anatomi	Per Erling Holck	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
12:15-13:45	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, kne	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P4-6
14:00-15:30	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, kne	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P7-9

tirsdag 20.4.10

08:30-09:15	Radiologi (FOR) Kne, klinikk og radiologi	Lars Engebretsen, Per Skaane	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, kne	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P1-3
09:30-11:00	Anatomi (KURS) Diss 4: Knehasen, forside. Legg	Per Alf Brodal	Disseksjonssal 1 GA01	P8-14
11:15-12:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
12:30-13:45	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, kne	Eric Rinvik	Overflatesal GA01	P10-12
14:00-15:30	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, kne	Eric Rinvik	Overflatesal GA01	P13-14

onsdag 21.4.10

08:30-16:00	Kirurgi (KURS) Chirurgia minor		Oslo legevakt	S8
10:15-10:30	studiedag			ALLE

torsdag 22.4.10

08:30-10:00	Anatomi (KURS) Diss 5: Baksida legg	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P1-7
10:15-11:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K10
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Per-Henrik Randsborg	S105.007 AH	K16
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Mads Anders Oksum	S305.007 AH	K17
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Ola-Lars Sømme Hammer	S305.012 AH	K18
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Olav Reikerås	Ekspedisjonen ortopedisk avd RH	K5
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K1
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K2
14:45-16:15	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K6
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K11
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Jan Erik Madsen	Ortopedisk poliklin US	K13
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Lars Nordsletten	Ortopedisk poliklin US	K14
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Lars Engebretsen	Oslo legevakt	K15
16:30-18:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K7

---

fredag 23.4.10

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K12
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K8
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K9
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K3
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Kne	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K4

4. semester

Semesteruke 13:

Fot/ankel. Kommunikasjon.

Kalenderuke 17

PBL-oppgave: Vondt i ryggen

---

mandag 26.4.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Ankel/fot-anatomi	Per Alf Brodal	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
11:30-13:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
11:30-13:00	Anatomi (KURS) Diss 6: Fotryggen	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P8-14
13:15-14:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE

---

tirsdag 27.4.10

08:30-10:00	Anatomi (KURS) Diss 7: Fotsålen	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P1-7
10:15-11:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
11:30-12:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Med. intervju	Arnstein Finset	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
12:45-15:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Tore Gude	Rom 2139 GA01	P1
12:45-15:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Erlend Hem	Rom 2227B GA01	P2
12:45-15:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Harald Hrubos-Strøm	Rom 2227A GA01	P3
12:45-15:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Reidar Tyssen	Rom 2228B GA01	P4
12:45-15:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Bård Fossli Jensen	Rom 2228C GA01	P5
12:45-15:30	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Arnstein Finset	Møterom atferdsfag GA01	P6
13:00-15:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Per Jørgen Wiggen Vaglum	Rom 2176 GA01	P10

---

onsdag 28.4.10

08:15-08:30	studiedag			ALLE
08:30-16:00	Kirurgi (KURS) Chirurgia minor		Oslo legevakt	S9

---

torsdag 29.4.10

09:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Jon Håvard Loge	Rom 2227A GA01	P7
09:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Trond Arne Mjaaland	Rom 2228B GA01	P8
09:30-12:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Arnstein Finset	Rom 2228C GA01	P9

---

fredag 30.4.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Innervasjon av undereks.	Per Alf Brodal	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
13:00-15:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Arnstein Finset	Rom 2227B GA01	P11
13:00-15:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Peter Kjær Graugaard	Rom 2139 GA01	P12
13:00-15:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Reidar Tyssen	Rom 2228B GA01	P13
13:00-15:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonskurs	Gunnar Einvik	Rom 2228C GA01	P14

4. semester

Semesteruke 14:

Fot/ankel. Kommunikasjon, etikk

Kalenderuke 18

PBL-oppgave: Ingen

mandag 3.5.10

08:30-10:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, fot/ankel	Per Alf Brodal	Overflatesal GA01	P4-6
10:15-11:45	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, fot/ankel	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P10-12
12:00-13:30	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, fot/ankel	Eric Rinvik	Overflatesal GA01	P1-3
13:45-15:15	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, fot/ankel	Per Alf Brodal	Overflatesal GA01	P13-14

tirsdag 4.5.10

08:30-10:15	Medisinsk etikk (FOR) Prioriteringer i helsevesenet - kronisk sykdom versus "blålysmedisin"	Per Nortvedt	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, fot/ankel	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P7-9
12:30-15:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Tore Gude	Rom 2139 GA01	P1
12:30-15:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Erlend Hem	Rom 2227B GA01	P2
12:30-15:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Harald Hrubos-Strøm	Rom 2227A GA01	P3
12:30-15:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Reidar Tyssen	Rom 2228B GA01	P4
12:30-15:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Bård Fossli Jensen	Rom 2228C GA01	P5
12:30-15:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Arnstein Finset	Møterom atferdsfag GA01	P6

onsdag 5.5.10

08:30-16:00	Kirurgi (KURS) Chirurgia minor		Oslo legevakt	S10
10:15-10:30	Studiedag			ALLE

torsdag 6.5.10

08:30-09:15	Radiologi (FOR) Fot/ankel-radiologi	Nils-Einar Kløw	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Patologi (FOR) Bensvultser/betennelser	Finn Per Reinholt	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K10
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Per-Henrik Randsborg	S105.007 AH	K16
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Mads Anders Oksum	S305.007 AH	K17
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Ola-Lars Sømme Hammer	S305.012 AH	K18
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Olav Reikerås	Ekspedisjonen ortopedisk avd RH	K5
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K1
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K2
14:45-16:15	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K6
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K11
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Jan Erik Madsen	Ortopedisk poliklin US	K13
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Lars Nordsletten	Ortopedisk poliklin US	K14
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Lars Engebretsen	Oslo legevakt	K15
16:30-18:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K7

fredag 7.5.10

09:00-11:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Peter Kjær Graugaard	Rom 2139 GA01	P12
09:00-11:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Jon Håvard Loge	Rom 2227A GA01	P7
09:00-11:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Trond Arne Mjaaland	Rom 2228B GA01	P8
09:00-11:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Arnstein Finset	Rom 2228C GA01	P9
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K12
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K8
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K9
13:00-15:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Arnstein Finset	Rom 2227B GA01	P11
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K3
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Fot/ankel	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K4

4. semester

Semesteruke 15:

Rygg. Samfunnsmedisin.

Kommunikasjon

Kalenderuke 19

PBL-oppgave: Vondt i ryggen igjen

---

mandag 10.5.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Rygg-anatomi	Per Alf Brodal	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) Rygg-anatomi	Per Alf Brodal	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Samfunnsmedisin (FOR) Ryggplager, samfunnsmedisinske aspekter	Bjørnulf Claussen	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
10:30-12:00	Anatomi (KURS) Demonstrasjon: Rygg	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P11-14
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2135 GA01	P14
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
12:15-13:45	Anatomi (KURS) Demonstrasjon: Rygg	Per Alf Brodal	Disseksjonssal 1 GA01	P4-6

---

tirsdag 11.5.10

08:30-09:15	Fysikalsk medisin (FOR) Behandlingsstrategier ved belastningsslidelse	Ellen-Cecilie Røe	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	Anatomi (KURS) Demonstrasjon: Rygg	Per Alf Brodal	Disseksjonssal 1 GA01	P7-10
11:15-12:45	Anatomi (KURS) Demonstrasjon: Rygg	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P1-3
13:00-15:15	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Reidar Tyssen	Rom 2228B GA01	P13
13:00-15:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Per Jørgen Wiggen	Rom 2176 GA01	P10
13:00-15:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Vaglun		
13:00-15:45	Medisinske atferdsfag (KURS) Klinisk kommunikasjonkurs	Gunnar Einvik	Rom 2228C GA01	P14

---

onsdag 12.5.10

08:30-09:15	Radiologi (FOR) Rygg radiologi	Per Kristian Hol	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, rygg	Eric Rinvik	Overflatesal GA01	P10-12
11:15-12:45	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, rygg	Per Alf Brodal	Overflatesal GA01	P4-6
13:00-14:30	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, rygg	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P1-3
14:45-16:15	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, rygg	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P13-14

---

torsdag 13.5.10

08:00-08:15	Kr. himmelfartsdag			ALLE
-------------	--------------------	--	--	------

---

fredag 14.5.10

08:30-09:30	Medisinske atferdsfag (FOR) Smertemestring	Arnstein Finset	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:30	(FOR) Hvordan mestre studiet?	Reidar Tyssen	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:45-12:15	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:45-12:15	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:45-12:15	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:45-12:15	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:45-12:15	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:45-12:15	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:45-12:15	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
12:30-14:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9

94. semester

Semesteruke 16:

Rygg/skulder/nakke. Samfunnsmedisin

Kalenderuke 20

PBL-oppgave: Nakkesleng

mandag 17.5.10

08:15-08:30 17. mai

ALLE

tirsdag 18.5.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Nakkeanatomi: Biomekanikk og skademekanimer	Per Erling Holck	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:15-10:00	Medisinske atferdsfag (FOR) Nakke: psykologiske faktorer	Arnstein Finset	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Medisinske atferdsfag (FOR) Nakkeplager, forts.	Arnstein Finset	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
11:30-12:15	Allmenntmedisin (FOR) Tendinitt i allmenntmedisin	Bjergulf Claussen	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
12:30-13:15	Samfunnsmedisin (FOR) Nakkeplager - samfunnsmedisinske aspekter	Bjergulf Claussen	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
13:30-15:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
15:15-16:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
15:15-16:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
15:15-16:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
15:15-16:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
15:15-16:45	(PBL) PBL		Rom 2135 GA01	P14
15:15-16:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
15:15-16:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9

onsdag 19.5.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Innervasjon av overeks.	Per Alf Brodal	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	Anatomi (KURS) Diss 8: Ventrale vegg i armhulen	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P8-14
11:15-12:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
12:30-14:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersokelser, rygg	Per Alf Brodal	Overflatesal GA01	P7-9
14:15-15:00	PBL-tillitsvalgte møte 4.sem.styret	Tore Kristian Kvien	Rom 2134 GA01	P1-14

torsdag 20.5.10

09:30-11:00	Anatomi (KURS) Diss 9: Plex. brachialis, med/dorsale vegg i armhulen	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P1-7
11:15-12:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K10
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Per-Henrik Randsborg	S105.007 AH	K16
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Mads Anders Oksum	S305.007 AH	K17
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Ola-Lars Sømme Hammer	S305.012 AH	K18
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Olav Reikerås	Ekspedisjonen ortopedisk avd RH	K5
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K1
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K2
14:45-16:15	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K6
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K11
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Jan Erik Madsen	Ortopedisk poliklin US	K13
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Lars Nordsletten	Ortopedisk poliklin US	K14
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Lars Engebretsen	Oslo legevakt	K15
16:30-18:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K7

---

fredag 21.5.10

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
10:15-12:15	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K12
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K8
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K9
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K3
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Rygg	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K4

4. semester

Semesteruke 17:

Skulder/albu. Rehabilitering

Kalenderuke 21

PBL-oppgave: Birkebeineren

mandag 24.5.10

08:00-08:15 2. pinsedag

ALLE

tirsdag 25.5.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Skulder ledd	Per Alf Brodal	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
09:30-11:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
09:30-11:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, skulder	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P1-3
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
11:15-12:45	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
11:15-12:45	Anatomi (KURS) Diss 10: Skulderbladsregionen	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P8-14
13:00-13:45	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
14:00-15:30	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, skulder	Per Alf Brodal	Overflatesal GA01	P7-9
15:45-17:15	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, skulder	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P10-12

onsdag 26.5.10

09:15-09:30	Fysikalsk medisin (KLINIKK) Rehabilitering. Hva er rehabilitering? Hva er Sunnaas sykehus HF?	Johan Kvalvik Stanghelle	Auditoriet SU	ALLE
09:30-10:15	Fysikalsk medisin (KLINIKK) Rehabilitering. Hvordan er det å bli pasient ved Sunnaas sykehus?	Johan Kvalvik Stanghelle	Auditoriet SU	ALLE
10:30-11:30	Fysikalsk medisin (KLINIKK) Rehabilitering. Ryggmargskader. Undersøkelsesteknikk. ASIA.	Johan Kvalvik Stanghelle, Nils Hjeltnes	Auditoriet SU	ALLE
11:45-12:15	Fysikalsk medisin (KLINIKK) Rehabilitering. Enten Bruk av IT-hjelpemidler i rehabiliteringen eller	Anne-Kristine Schanke	Auditoriet SU	ALLE
13:00-15:30	Fysikalsk medisin (KLIN-SMÅGR) Rehabilitering		Fysioterapisal I SU	P1-14
13:00-15:30	Fysikalsk medisin (KLIN-SMÅGR) Rehabilitering		Klinisk fysiologisk lab. SU	P1-14
13:00-15:30	Fysikalsk medisin (KLIN-SMÅGR) Rehabilitering		Pingvin-rommet SU	P1-14
13:00-15:30	Fysikalsk medisin (KLIN-SMÅGR) Rehabilitering	Johan Kvalvik Stanghelle	Grupperom 1 SU	P1-14
13:00-15:30	Fysikalsk medisin (KLIN-SMÅGR) Rehabilitering		Ergoterapisalen SU	P1-14
13:00-15:30	Fysikalsk medisin (KLIN-SMÅGR) Rehabilitering		Fysioterapisal M SU	P1-14

torsdag 27.5.10

08:30-10:00	Anatomi (KURS) Diss 11: Overarm og albu	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P1-7
08:30-10:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, skulder	Eric Rinvik	Overflatesal GA01	P13-14
10:15-11:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K10
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Per-Henrik Randsborg	S105.007 AH	K16
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Mads Anders Oksum	S305.007 AH	K17
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Ola-Lars Sømme Hammer	S305.012 AH	K18
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Olav Reikerås	Ekspedisjonen ortopedisk avd RH	K5
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K1
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K2
14:45-16:15	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K6
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K11
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Jan Erik Madsen	Ortopedisk poliklin US	K13
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Lars Nordsletten	Ortopedisk poliklin US	K14
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Lars Engebretsen	Oslo legevakt	K15
16:30-18:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K7

fredag 28.5.10

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
08:30-10:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, skulder	Per Alf Brodal	Overflatesal GA01	P4-6
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K12
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K8
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K9
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K3
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: Skulder	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K4

4. semester

Semesteruke 18:

Albu/hånd. Allmenntilleggsmedisin. Reumatoid artritt. Rehabilitering

Kalenderuke 22

PBL-oppgave: Hevelse i flere ledd

mandag 31.5.10

08:30-09:15	Anatomi (FOR) Albueledd anatomi	Per Erling Holck	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Anatomi (FOR) Håndens ledd, anatomi	Per Erling Holck	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
10:30-12:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
10:30-12:00	Anatomi (KURS) Diss 12: Forside av underarm	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P8-14
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2135 GA01	P14
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
12:15-13:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
14:00-14:45	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
15:00-15:45	(FOR) Informasjon om eksamen	Tore Kristian Kvien	Nye auditorium 13 GA01	ALLE

tirsdag 1.6.10

08:30-09:15	Indremedisin (FOR) Leddgikt	Tore Kristian Kvien	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, albu/hånd	Per Erling Holck	Overflatesal GA01	P7-9
11:15-12:45	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, albu/hånd	Eric Rinvik	Overflatesal GA01	P10-12
13:00-14:30	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, albu/hånd	Per Alf Brodal	Overflatesal GA01	P4-6
14:45-16:15	Anatomi (KURS) Diss 13: Bakside underarm og håndrygg	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P1-7
16:30-17:15	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE

onsdag 2.6.10

08:30-16:00	Kirurgi (KURS) Chirurgia minor		Oslo legevakt	S11
-------------	--------------------------------	--	---------------	-----

torsdag 3.6.10

08:30-09:15	Radiologi (FOR) Overekstremiteten	Nils-Einar Kløw	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-11:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, albu/hånd	Per Alf Brodal	Overflatesal GA01	P1-3
09:30-11:00	Anatomi (KURS) Diss 14: Håndflaten	Lydia Ragan	Disseksjonssal 1 GA01	P8-14
11:15-12:00	Anatomi (KURS) gjennomgang, diss		Disseksjonssal 1 GA01	ALLE
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K10
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Per-Henrik Randsborg	S105.007 AH	K16
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Mads Anders Oksum	S305.007 AH	K17
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Ola-Lars Sømme Hammer	S305.012 AH	K18
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Olav Reikerås	Ekspedisjonen ortopedisk avd RH	K5
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K1
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K2
14:45-16:15	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K6
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K11
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Jan Erik Madsen	Ortopedisk poliklin US	K13
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Lars Nordsletten	Ortopedisk poliklin US	K14
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Lars Engebretsen	Oslo legevakt	K15
16:30-18:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K7

---

fredag 4.6.10

08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P1
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P2
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P3
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P4
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P5
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P6
08:30-10:00	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P7
08:30-10:00	Anatomi (KURS) Funksjonsundersøkelser, albu/hånd	Eric Rinvik	Overflatesal GA01	P13-14
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2228B GA01	P10
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2228C GA01	P11
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2139 GA01	P12
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2176 GA01	P13
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 1154 GA01	P14
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2227A GA01	P8
10:15-11:45	(PBL) PBL		Rom 2227B GA01	P9
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K12
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K8
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K9
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K3
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: albu/hånd	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K4

4. semester

Semesteruke 19:

Rehabilitering/oppsummering

Kalenderuke 23

PBL-oppgave: Ingen

---

mandag 7.6.10

10:15-10:30 studiedag

ALLE

---

tirsdag 8.6.10

10:15-10:30 studiedag

ALLE

---

onsdag 9.6.10

09:00-14:00 Anatomi (OBL) Stasjonstest i anatomi

Disseksjonssal 1 GA01,
Disseksjonssal 2 GA01

ALLE

---

torsdag 10.6.10

08:30-09:15	Fysikalsk medisin (FOR) Rygg og bløtdelslidelser - en oversikt	Ellen-Cecilie Røe	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
09:30-10:15	Kirurgi (FOR) Traumatologi og ortopedisk kirurgi - en oversikt	Jan Erik Madsen	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
10:30-11:15	Indremedisin (FOR) Revmatiske sykdommer - en oversikt	Tore Kristian Kvien	Nye auditorium 13 GA01	ALLE
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K10
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Per-Henrik Randsborg	S105.007 AH	K16
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Mads Anders Oksum	S304.006 AH	K17
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Ola-Lars Sømme Hammer	S305.012 AH	K18
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Olav Reikerås	Ekspedisjonen ortopedisk avd RH	K5
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K1
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K2
14:45-16:15	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K6
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K11
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Jan Erik Madsen	Ortopedisk poliklin US	K13
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Lars Nordsletten	Ortopedisk poliklin US	K14
15:00-16:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Lars Engebretsen	Oslo legevakt	K15
16:30-18:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Tore Kristian Kvien	Diakonhjemmet sykehus	K7

---

fredag 11.6.10

13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Knut Strømsøe	Seminarrom 6 AS	K12
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K8
13:00-14:30	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Arne Erling Ekeland	Martina Hansens hospital	K9
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Erik Bautz-Holter	Fysikalsk med. polikli US	K3
13:30-15:00	Kirurgi (KLIN-SMÅGR) ortopedi: nakke	Ole Marius Ekeberg	Fysikalsk med. polikli US	K4

4. semester
Semesteruke 20:
Eksamen
Kalenderuke 24

PBL-oppgave: Ingen

---

mandag 14.6.10 10:15-10:30 studiedag			ALLE
tirsdag 15.6.10 10:15-10:30 studiedag			ALLE
onsdag 16.6.10 10:15-10:30 studiedag			ALLE
torsdag 17.6.10 08:00-16:30 (OBL) Muntlig eksamen		Rom 1128 GA01, Overflatesal GA01	ALLE
fredag 18.6.10 08:00-16:30 (OBL) Muntlig eksamen		Rom 1128 GA01, Overflatesal GA01	ALLE

---

16 Liste over undervisere/faglige kontaktpersoner

16.1 PBL-veiledere, uke 9-18

PBL-gruppe og PBL-veileder vil du som er student finne i studieportalen Mine Studier ca. en uke før semesterstart. Oppdatert liste over PBL-veiledere vil bli publisert på denne nettsiden ca en uke før semesterstart:

<http://www.uio.no/studier/emner/medisin/med/MEDSEM4B/v10/undervisning/pbl.xml>

Liste over PBL-veiledere og gruppefordeling vil også bli slått opp på oppslagstavla for 4. semester i Domus Medica ca en uke før semesterstart.

16.2 Forelesere og kursholdere

Professor Per Brodal, IMB, Avdeling for anatomi
Professor Odd Brørs, Klinisk kjemisk avdeling, UUS
Professor Bjørgulf Claussen, Institutt for helse og samfunn
Professor Lars Engebretsen, Ortopedisk senter, UUS
Professor Arnstein Finset, IMB, Avdeling for atferdsfag
Professor Jan Gordeladze, IMB, Avdeling for biokjemi
Professor Tore Gude, IMB, Avdeling for atferdsfag
Avd. overlege Nils Hjeltnes, Sunnaas Sykehus
Overlege Per Kristian Hol, Røntgen-radium avd, RH
Professor Per Holck, IMB, Avdeling for anatomi
Overlege Eva Kirkhus, Radiologi, RH
Professor Nils Einar Kløw, Røntgenavdelingen, UUS
Stipendiat Emil Kostovski, Sunnaas Sykehus
Professor Tore Kristian Kvien, Diakonhjemmet Sykehus
Professor Jan Erik Madsen, Ortopedisk senter, UUS
Professor Per Nortvedt, Institutt for helse og samfunn
Universitetslektor Lydia Ragan, IMB, Avdeling for anatomi
Professor Finn P. Reinholt, Institutt for patologi, RH
Professor Eric Rinvik, IMB, Avdeling for anatomi
Overlege Cecilie Røe, Fysikalsk medisin og rehab, UUS
Professor Morten Raastad, IMB, Avdeling for fysiologi
Professor Reidar Tyssen, avdeling for atferdsfag
Anne-Kristine Schanke, Sunnaas Sykehus
Ragnar Simonsen, Sunnaas Sykehus
Professor II Per Skaane, Røntgenavdelingen, UUS
Professor Johan Stanghelle, Sunnaas Sykehus
Professor Jon Storm-Mathisen, IMB, Avdeling for anatomi
Professor Torgeir Bruun Wyller, Geriatrisk avdeling, UUS

16.3 Klinisk smågruppeundervisning

Liste over gruppefordeling og sted finner du i studieportalen Mine Studier.

Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet

Professor Olav Reikerås, ortopedisk avd., olav.reikeras@rikshospitalet.no,
tlf.: 23 07 60 13

Diakonhjemmet Sykehus

Professor Tore Kristian Kvien, revmatologisk avd., t.k.kvien@medisin.uio.no,
tlf.: 22 45 15 00

Oslo universitetssykehus, Ullevål

Professor Jan-Erik Madsen, Kir. klinikk, j.e.madsen@medisin.uio.no, tlf: 22119558

Professor Lars Engebretsen, Kir. klinikk, lars.engebretsen@medisin.uio.no,
tlf.: 22 11 74 64

Professor Lars Nordsletten, Kir. klinikk, lars.nordsletten@medisin.uio.no,
tlf.: 23 01 52 18

Professor Erik Bautz-Holter, Avd.fysikalsk/rehab, erik.bautz-holter@medisin.uio.no
Tlf: 22119016

Overlege Cecilie Røe, Avd.fysikalsk/rehab., Cecilie.roe@ullevaal.no, tlf.: 22118673

Klinisk stipendiat Ole Marius Ekeberg, Avd. fysikalsk/rehab,
o.m.ekeberg@medisin.uio.no, tlf.: 22 11 87 31

Kontaktperson: Aase Kristoffersen, Kirurgisk divisjon,
a.w.kristoffersen@medisin.uio.no, tlf.: 22 11 95 41

Oslo universitetssykehus, Aker

Prof. Knut Strømsøe, Ortopedisk Kir., knut.stromsoe@medisin.uio.no, tlf.: 22894489

Kontaktperson: Gerd Odiin, Kirurgisk avd., g.i.odiin@medisin.uio.no, tlf.: 22894756

Oppmøte: seminarrom 6, Studentetasjen, 5. etasje på Kirurgen, AS.

Martina Hansens Hospital

Adm. direktør/sjefslege Arne Ekeland, arekelan@online.no, tlf.: 67 52 17 01

Akershus Universitetssykehus

Førsteamanuensis Stein Erik Utvåg, s.e.utvag@medisin.uio.no, tlf.: 02900

Universitetslektor Jan Benterud, jan.benterud@ahus.no, tlf.: 02900

Overlege Ola Lars Hammer, Ortopedisk avdeling, Ahus ola.lars.hammer@ahus.no,
tlf.: 02900

Overlege Mads Anders Oksum, Ortopedisk avd. Ahus, tlf: 02900

Stipendiat Per-Henrik Randsborg, Per-Henrik.Randsborg@ahus.no, tlf: 02900

Kontaktperson: Vibeke Bjørklund, v.s.bjorklund@medisin.uio.no, tlf.: 67 96 88 55.

Avd. leder Berit Lund Opheim, b.l.opheim@medisin.uio.no tlf: 67 96 88 46

Chirurgia minor (Legevakten):

Seksjonsoverlege Knut Melhuus, Legevakten, Storgt. 40, 0182 Oslo tlf.: 22 11 80 80,
e-mail: knut.melhuus@uus.no

Overlege Martine Enger, Legevakten, Storgt. 40, 0182 Oslo tlf.: 22118080/22117237,
e-post: martine.enger@uus.no

17 Lover og regler i utvalg

Husk alltid det absolutte taushetsløftet du har undertegnet! Husk at også taushetsplikten gjelder overfor komparenter. Det betyr f.eks. at selv om pårørende eller en venn av pasienten gir legen informasjon kan ikke legen gi pasientinformasjon tilbake.

Gjennom Høyesterettsdom er pasienters innsynsrett i egen journal fastslått. Det betyr at pasienten selv eller en juridisk person denne bemyndiger, kan få lese journalen. I praksis skal lege være til stede under lesingen. Journalen skal ikke tas ut av avdelingen (journalen er sykehusets eiendom), men det kan kopieres fra den. Retningslinjer for gjennomføring av journalinnsyn gis av overlegen på den enkelte avdeling. Hvis en pasient spør deg om å få lese sin journal, formidler du dette videre til legen med behandlingsansvar.

Dødskriteriet i Norge er at en persons sirkulasjon har varig opphørt. Hva som menes med “varig”, er imidlertid ikke nærmere definert. Klinisk skal legen stadfeste at sirkulasjonen har opphørt, dvs. hjertet har sluttet å slå, og at hjernenervene ikke viser noen aktivitet, er et uttrykk for irreversibiliteten. På sykehus kan en utføre cerebral angiografi hvor man får et bilde av hjernens sirkulasjon. Om en slik undersøkelse viser at en hjerne ikke får tilført blod, vil dette f.eks. definere en pasient på respirator som avdød. Som en kuriositet kan nevnes at ifølge norsk lov er det slett ikke bare leger som kan dødserklære mennesker (Lov av 4.juni 1898). To voksne personer som har besiktiget et lik, kan avgi juridisk sett gyldig vitnesbyrd om dødsfall.

Transplantasjoner og obduksjoner foretas daglig på universitetssykehusene. Lov av 9. februar 1973 med endringer av 8.april 1981 gjengis her:

17.1 Om transplantasjoner

§1

Fra person som har gitt skriftlig samtykke kan organer eller annet biologisk materiale tas til behandling av sykdom eller legemsskade hos en annen. Inngrep kan bare foretas når det ikke medfører noen nærliggende fare for giverens liv eller helse.

Samtykke kan gis av den som er fylt 18 år. Når særlige grunner taler for det, kan også personer under 18 år gi samtykke med tilslutning fra sin verge og den som har foreldreansvaret og omsorgen for den mindreårige. I så fall trengs dessuten Helsedirektoratets godkjenning av inngrepet.

Før samtykke gis, skal giveren ha fått opplysning av en lege om arten av inngrepet og om de følger dette kan få. Legen plikter å forvise seg om at vedkommende har forstått innholdet og betydningen av opplysningene.

§2

Fra avdød som skriftlig eller muntlig har truffet bestemmelse om det, kan organer og annet biologisk materiale tas til behandling av sykdom eller legemsskade hos en annen.

Selv om slik bestemmelse ikke er truffet, kan inngrep som nevnt foretas på person som dør i sykehus eller blir brakt død til sykehus, med mindre avdøde eller hans nærmeste har uttalt seg mot det, eller det er grunn til å anta at inngrepet vil være i

strid med avdødes eller hans nærmestes livssyn, eller andre særlige grunner taler mot inngrepet.

Avdødes nærmeste skal så vidt mulig underrettes om dødsfallet før inngrepet finner sted.

§3

Inngrep etter § 2 må ikke foretas når det kan bli tale om rettsmedisinsk obduksjon og inngrepet kan få betydning for resultatet av denne.

§4

Før inngrep etter § 2 kan foretas, skal døden være konstatert av to leger som ikke selv utfører inngrepet eller overføringen til mottakeren. Det skal føres protokoll over inngrepet. I protokollen skal angis tidspunktet for dødsfallet, dødsårsaken, navnet på de leger som konstaterte dødsfallet og på hvilken måte dette ble gjort.

Inngrepet må ikke foretas av den lege som behandlet avdøde under hans siste sykdom.

§5

Inngrep etter §§ 1 og 2 kan bare skje på sykehus som Kongen har godkjent til det.

§6

Uttak av blod, fjernelse av mindre hudpartier og andre mindre inngrep som kan likestilles med de nevnte, kan skje uten hinder av bestemmelsene i denne lov.

17.2 Om sykehusobduksjon

§7

Av medisinske grunner kan foretas obduksjon av den som er død i sykehus eller annen helseinstitusjon som nevnt i sykehusloven av 19. juni 1969 nr 57 § 1 første ledd, eller av den som er brakt død til slik institusjon.

Obduksjon kan dog ikke foretas når avdøde eller hans nærmeste har uttalt seg mot det, eller det er grunn til å anta at et slikt inngrep vil være i strid med avdødes eller hans nærmestes livssyn, eller andre særlige grunner taler mot det.

Obduksjon kan ikke foretas før avdødes nærmeste er blitt underrettet om dødsfallet, og det er gått 8 timer etter dødens inntreden. Foreligger samtykke fra avdøde eller hans nærmeste, kan obduksjon utføres tidligere.

Når det av særlige grunner er nødvendig å få brakt dødsårsaken på det rene uten opphold, kan obduksjon foretas uten hensyn til disse vilkår.

§8

Obduksjon etter § 7 må ikke foretas når det er grunn til å anta at rettsmedisinsk obduksjon vil bli *begjært*.

18 Informasjon om sykehusene

Informasjon om sykehusene finner du på denne siden:

<http://www.uio.no/studier/program/medisin/sted/studiesteder.xml>

Kollektivtilbud

For oversikt over kollektivtilbud se: <http://www.trafikanten.no/>